

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
СХІДНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ СХІДНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ В
ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
за результатами державного фінансового аудиту бюджету
Гірської сільської територіальної громади (Гірської сільської
об'єднаної територіальної громади) Бориспільського району
Київської області за період з 01.07.2020 по 31.07.2023

02 січня 2024р

№ 040504-20/1

с. Гора-2024

РЕЗЮМЕ

Гірська територіальна громада утворена три роки тому і включає чотири населені пункти.

За цей час у громаді відкрився центр надання адміністративних послуг, розпочато та завершено проекти направлені на забезпечення мешканців громади доступом до якісної питної води, проведено ремонти закладів освіти, триває оновлення їх матеріально-технічної бази.

Дослідження бюджету Гірської громади засвідчило його самодостатність, що сприяє подальшому розвитку територіальної громади, зокрема дозволяє планувати та втілювати нові заходи, направлені на покращення соціальної інфраструктури, доступу мешканців до основних соціальних послуг, задоволення їхніх потреб та покращення якості життя в громаді.

Поряд з цим, проведений аудит засвідчив наявність недоліків і прорахунків в управлінні бюджетними коштами та комунальними ресурсами, які здебільшого полягають в незабезпеченні ефективної системи внутрішнього контролю.

Незабезпечення дієвого контролю з боку посадових осіб за ефективністю використання ресурсів громади та повнотою надходжень до місцевого бюджету призвело та може призводити і надалі до недоотримання коштів і неефективного використання комунальних ресурсів.

Низька ефективність управління комунальним підприємством сільської ради, яке згідно з принципами державної політики у сфері ЖКГ має діяти на основі самофінансування, призводить до додаткового навантаження на бюджет громади та впливає на якість виконання робіт та послуг.

Зволікання з прийняттям управлінських рішень, недостатність заходів, а подекуди недотримання внутрішніх документів відповідальними виконавцями, може впливати на зменшення наповнюваності бюджету, непродуктивних витрат.

Загалом проведеним аудитом виявлено упущень та недоліків, які призвели або можуть призвести до недоотримання доходів та непродуктивних витрат місцевого бюджету на загальну суму 147 млн гривень.

За результатами аудиту надані відповідні рекомендації, які мають сприяти збільшенню надходжень та упередити неефективні витрати бюджету.

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I Опис об'єкта аудиту та завдань аудиту	6
Розділ II. Результати аудиту	24
Гіпотеза 1.	24
Гіпотеза 2.	27
Гіпотеза 3.	33
Гіпотеза 4	48
Розділ III. Висновки аудиту	55
Розділ IV. Пропозиції та рекомендації	58
Розділ V. Джерела аудиту	60

Вступ

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] функції і повноваження від імені та в інтересах територіальних громад здійснюють місцеві ради, розділяючи повноваження між собою та своїми виконавчими органами.

У 2014 році Уряд країни схвалив основний концептуальний документ – Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади на засадах децентралізації розпочалась у 2015 році та спрямована на створення сучасної системи місцевого самоврядування в Україні на основі європейських цінностей розвитку місцевої демократії, наділення територіальних громад повноваженнями та ресурсами, що забезпечать місцевий економічний розвиток, надання населенню високоякісних та доступних публічних послуг. Роль об'єднаних територіальних громад у забезпеченні інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території має стати ключовою.

Отже, Гірська сільська територіальна громада – територіальна громада в Бориспільському районі Київської області, створена відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [2] 12 червня 2020 року шляхом об'єднання Гірської, Мартусівської та Ревненської сільських рад Бориспільського району Київської області. 25 жовтня 2020 року відбулися перші вибори депутатів сільської ради та сільського голови.

Село Гора розміщується на північний захід від Борисполя, всього за 2 км від околиці міста. Село витяглося вздовж магістральної автотраси Київ — Харків майже на 3 км. Місцевість ця піщаниста, малородючі поля оточують Гору з усіх сторін, лише із заходу до околиць наближається масив лісових насаджень.

Храм Покрови Божої Матері

На території сільської ради функціонують підприємства: ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»»; ДП «Бориспільський лісгосп»; ДУ «Центральна науково-дослідна лабораторія якості води та ґрунтів «Інституту гідротехніки та меліорації Національної академії аграрних наук України». підприємство по виробництву сендвіч-панелей ТОВ «БФ Завод», представництва крупних авторитейлерів ТОВ «НІКО» та ТОВ "АВТ БАВАРІЯ

УКРАЇНА". Розвивається готельно-ресторанний бізнес, на території громади побудований McDonald's. У 2009 році було освячено нову церкву на честь Покрови Божої Матері, у 2010 році на території церкви зведено каплицю. В селі Мартусівка знаходиться Державна установа «Бориспільська виправна колонія № 119».

Із соціальних закладів в громаді є: Ревненський ліцей (філія – Мартусівська початкова школа (з дошкільним відділенням) філія Ревненського ліцею) та Гірський ліцей; 2 заклади дошкільної освіти та 1 заклад позашкільної освіти, КЗ «Гірський Центр культури та дозвілля», Мартусівська та Ревненська сільськи бібліотеки, КЗ «Центр фізичного здоров'я населення «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ», КЗ «Ревненське відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та надання соціальних послуг» АЗПСМ, кілька магазинів, відділення зв'язку.

Земельний фонд Гірської сільської ради складає 6081,86 га, з них 2065,54га, або 34% займають сільськогосподарські угіддя, в тому числі ріллі 1628,44га, що вказує на невисокий рівень сільськогосподарського освоєння земель. В структурі сільськогосподарських угідь рілля складає 78,8%. Обробку земель сільськогосподарського призначення (ріллі) на території громадина підставі договорів оренди землі здійснюють чотири сільськогосподарських підприємства (не зареєстровані в громаді), а саме: ТОВ «УНІВЕРСАЛАГРОТРЕЙД», ТОВ «АГРО ХОЛДИНГ МС», ТОВ «ФАРМ-СЕРВІС ЛЛС», СФГ «ЕЛЬДОРАДО».

До середини 20-х років ХХ століття село Гора на карті Бориспільського району, яким ми його зараз знаємо, не значилось. Було кілька невеликих хуторів, які поділялись на верхні і нижні – Биковці, Васюхно, Бондарі, Касьяненки, Коньки, Коробки, Меньки, Момоти, Руднівка, Тагілай, Яцюти – і мали загальну назву: Горові хутори, найбільший із яких був Руднівка. На хуторі Руднівка знаходився маєток доктора анатомії Михайла Матвійовича Руднева, якому цар Микола подарував його незадовго до 1861 року.

Село Мартусівка засновано у XVIII столітті, як село Мартусь. Сучасна назва Мартусівка використовується з 1926 року. Перша письмова згадка про село міститься в Генеральному описі Лівобережної України за 1765 р., де поселення значиться як хутір Мартусівський, що входив до Бориспільської сотні Київського полку.

Село Ревне виникло наприкінці XVII століття. Повагою користується серед жителів села майстер — різьбяр Павло Іванович Коломієць. Природа щедро наділила Павла Івановича талантом і він щедро ділиться ним з людьми. Біля криниць в селах Ревне, Проців, Мартусівка постали богатирі, створені умілими руками народного майстра-різьбяра.

Село Затишне засновано у 1925 році. З 1925 по 2016 рік мало назву – Ленінівка. 4 лютого 2016 року село перейменоване на Затишне.

Розділ I Опис об'єкта аудиту та завдань аудиту

Основою фінансової автономії органів місцевого управління є місцеві бюджети, які виступають важливим елементом системи фінансового регулювання господарських процесів, розвитку культури і освіти, вирішення соціальних проблем їх збалансованість та оптимальність є однією з основних умов економічного зростання. У зв'язку з цим на сучасному етапі розвитку особливого значення набувають проблеми зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів, їх фінансового забезпечення і достатніх джерел для наповнення місцевих бюджетів.

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою через сільську раду та її виконавчий орган - виконавчий комітет.

Об'єкт аудиту та опис предмета дослідження – Гірська сільська територіальна громада – Виконавчий комітет Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області. Юридична адреса – вул. Центральна, 5 с.Гора Бориспільського району Київської області, info@gora-rada.gov.ua

25 жовтня 2020 року відбулися перші вибори депутатів сільської ради та сільського голови, 17 листопада 2020 року відбулося перше засідання Гірської сільської ради, в якому визначились повноваження депутатів сільської ради (рішення Гірської сільської ради від 17.11.2020 № 2-1/VIII), сільського голови (рішення Гірської сільської ради від 17.11.2020 № 1-1/VIII), обрано секретаря сільської ради (рішення Гірської сільської ради від 17.11.2020 № 4-1/VIII) та утворення депутатських комісій, (рішення Гірської сільської ради від 17.11.2020 № 9-1/VIII).

Перший бюджет громади на 2021 рік затверджено 24.12.2020р.

Сільська рада представлена 22 депутатами та сільським головою.

До складу громади входять 4 населені пункти: с. Гора, с. Ревне, с. Мартусівка, с. Затишне. Загальна кількість мешканців становить 6513 осіб.

Підстава для проведення аудиту - пункт 3.4 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2023 року

Період охоплення аудитом – 01.01.2021 – 31.07.2023 у зв'язку із затвердженням першого бюджету громади на 2021 рік.

Учасники аудиту

- Фінансовий відділ виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області;
- Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області;
- Комунальне підприємство "Горянин" Гірської сільської ради;
- Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області;

- Управління гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області.

Мета аудиту: аналізу та перевірки законності та ефективності формування (складення, розгляд, затвердження) і виконання місцевого бюджету, правильності ведення бухгалтерського обліку об'єктом аудиту, достовірності фінансової та бюджетної звітності, функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту, а також стану використання рухомого і нерухомого майна, коштів, землі, природних ресурсів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади.

Методи аудиту:

підтвердження – одержання письмової відповіді підписаної керівництвом об'єкта аудиту для підтвердження точності інформації;

документальна перевірка – перевірка документів і записів, зокрема: візуальна перевірка правильності записів усіх реквізитів, виявлення безпідставних виправлень, підчисток, дописувань у тексті й цифрах, перевірка достовірності підписів посадових і матеріально відповідальних осіб; перевірка документів на предмет правильності розрахунків у документах, облікових регістрах і звітних формах; перевірка документів, яка дає змогу встановити законність і доцільність операцій, правильність відображення операцій на рахунках;

аналітичні тести – порівняння інформації та інших даних (показників), що характеризують бюджетні програми, цільові програми, місцеві бюджети як у абсолютних величинах, так і у відносних (індекси, коефіцієнти, відсотки);

спостереження – дія, що дає змогу одержати загальну характеристику об'єкта аудиту шляхом візуального огляду;

фактична перевірка – перевірка кількості та якості майна, яка проводиться шляхом обстеження, огляду, обмірювання, перерахунку та інших способів перевірки фактичного стану активів; інші методи.

Під час аудиту використано законодавчі та нормативні акти з питань діяльності органів місцевого самоврядування, формування та виконання бюджету області, оподаткування, земельних відносин, управління майном та методи економічного та статистичного аналізу фінансової звітності, статистичні дані, проаналізовано дані Головного управління ДПС у Київській області, Головного управління Держгеокадастру у м.Києві та Київській області, фінансових та інших органів.

Аналіз виконання бюджету Гірської громади

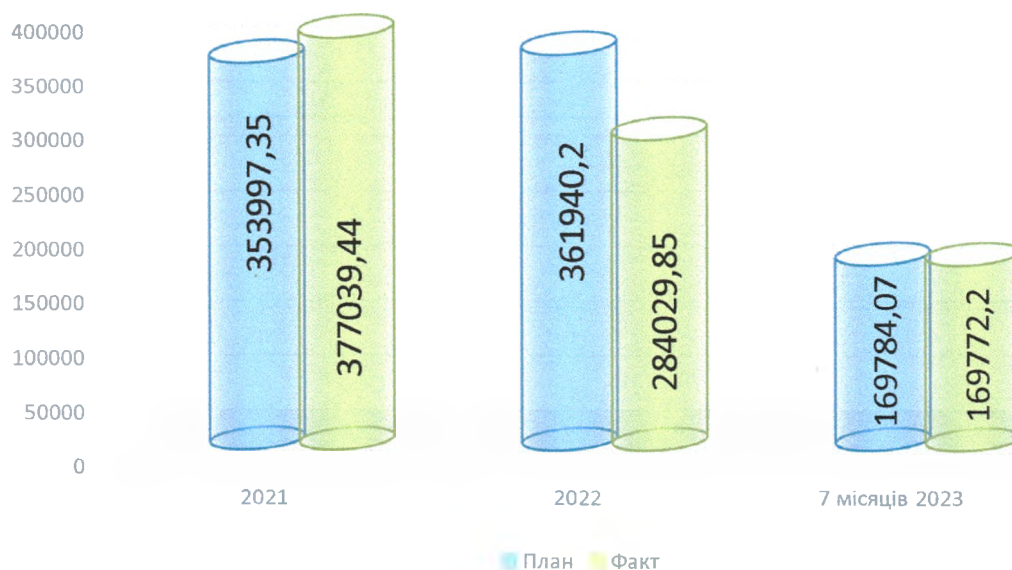
Оцінка стану виконання бюджету за доходами

Загальні надходження до місцевого бюджету Гірської громади за досліджений період склали 830 841 ,49 тис. гривень. (без трансфертів)

Планові завдання по наповненню бюджету за 2021-2023 роки виконанні у середньому на 93,8% уточненого річного плану. Виконання планових показників по роках на діаграмі 1.

Діаграма 1
тис. грн

Виконання надходжень місцевого бюджету Гірської сільської громади за 2021-2023 роки

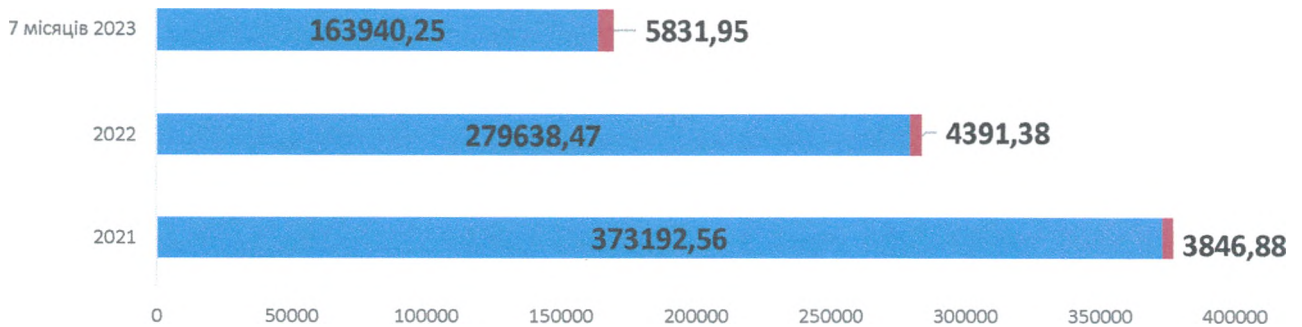
При цьому, виконання планових завдань по наповненню бюджету у розрізі років мало такий рівень: за 2021 рік – 106,5 %, за 2022 рік – 78,4 %, за 7 місяців 2023 року – 100 %.

Не виконання планових показників за 2022 рік на суму 78 079,23 тис. грн обумовлено зниженням обсягів надходжень до бюджету податку на доходи фізичних осіб підприємствами ДП МА «Бориспіль», РСП «Київцентраеро» Укрлероруху внаслідок виводу підприємств у простій в зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації.

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

Діаграма 2
тис. грн

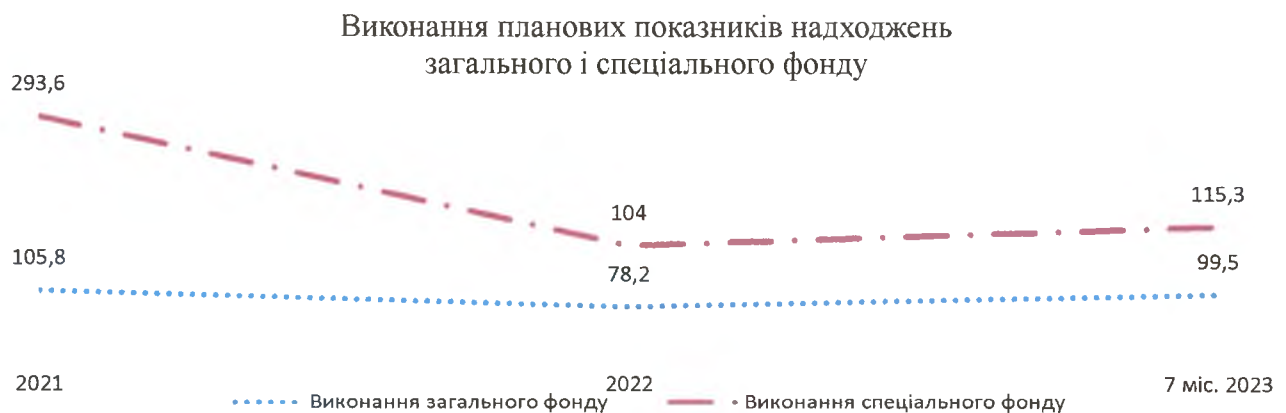
Розподіл надходжень між загальним та спеціальними фондами

Із загальної суми надходжень бюджету Гірської громади надходження до загального фонду склали від 96 відсотків до 98 відсотків.

Заразом динаміка надходження до загального та спеціального фондів по відношенню до планових показників по роках мала такий вигляд:

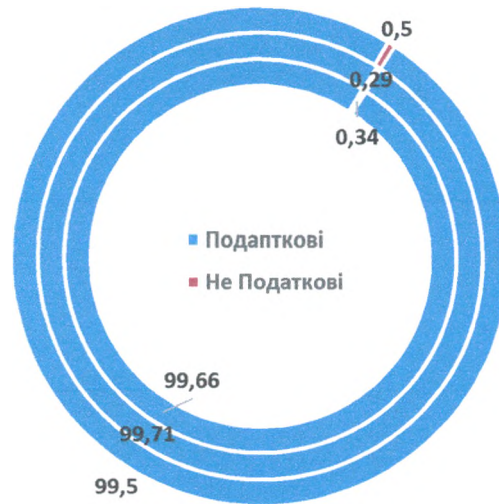
Діаграма 3
% виконання

У періоді, що досліджується, із загального обсягу надходжень бюджету Гірської громади податки та збори (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 98 %, або 814 432,05 тис. грн, з них до загального фонду надійшло 814 127,97 тис. грн, до спеціального фонду – 304 ,08. гривень.

У структурі надходжень податків та зборів бюджету Гірської громади (767939,98 тис. грн) найбільшу питому вагу займають податкові надходження, що у розрізі 2021-2023 років (починаючи від центру діаграми) візуалізовано на діаграмі 4.

Діаграма 4

Основними бюджетоутворюючими платниками Гірської громади є: ДП МА «Бориспіль», РСП «Київцентраеро» Украерорух

Структура надходжень до загального фонду місцевого бюджету Гірської громади загалом за 2021-2023 роки на діаграмі 5.

Діаграма 5

Як простежується з діаграми найбільшу частку у структурі надходжень займають податок та збір на доходи фізичних осіб (568 094,46 тис. грн), податок на майно (169 603,96 тис. грн), єдиний податок (30 243,27 тис. грн), акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) (45 994,56 тис. грн), рентна плата за користування надрами (88,28 тис. грн).

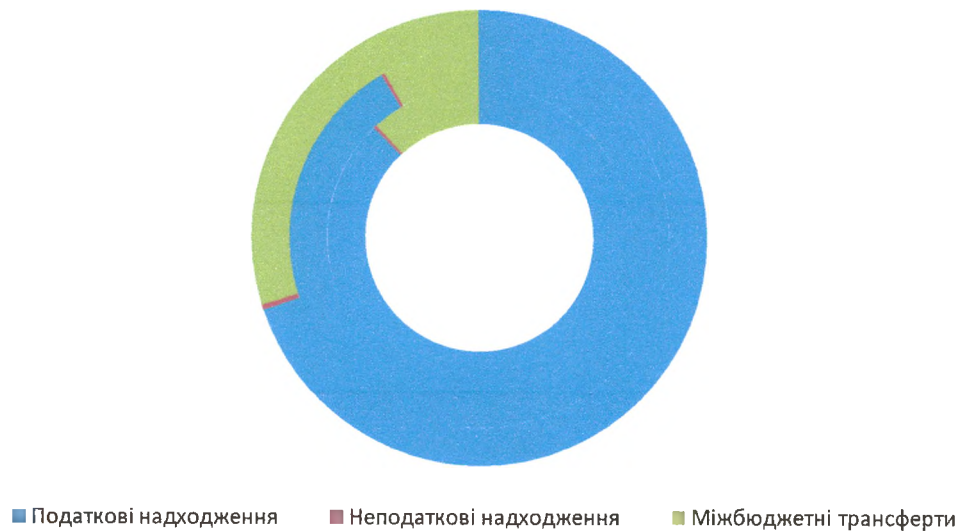
Оцінка впливу міжбюджетних трансфертів та стан виконання бюджету Гірської сільської територіальної громади за доходами та видатками

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

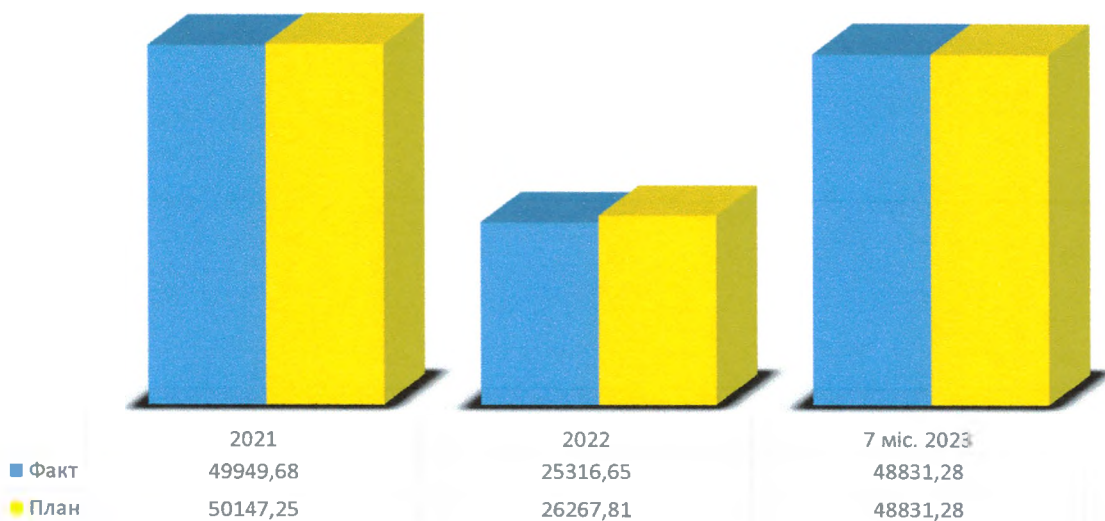
У періоді, що досліджується у середньому 13 % надходжень бюджету Гірської громади склали міжбюджетні трансферти, або 124 097,1 тис. грн, виконання уточнених показників надходжень трансфертів (125 246,3 тис. грн), у 2021-2023 роках забезпечено на рівні 99,1%. Частка, яку займали міжбюджетні трансферти у структурі надходжень бюджету громади у 2021-2023 роках, візуалізовано на діаграмі 6 (по роках від центру діаграми), а обсяг надходжень у розрізі років на діаграмі 7.

Діаграма 6

Частка, яку займали міжбюджетні трансферти у структурі надходжень бюджету громади

Діаграма 7
тис. грн

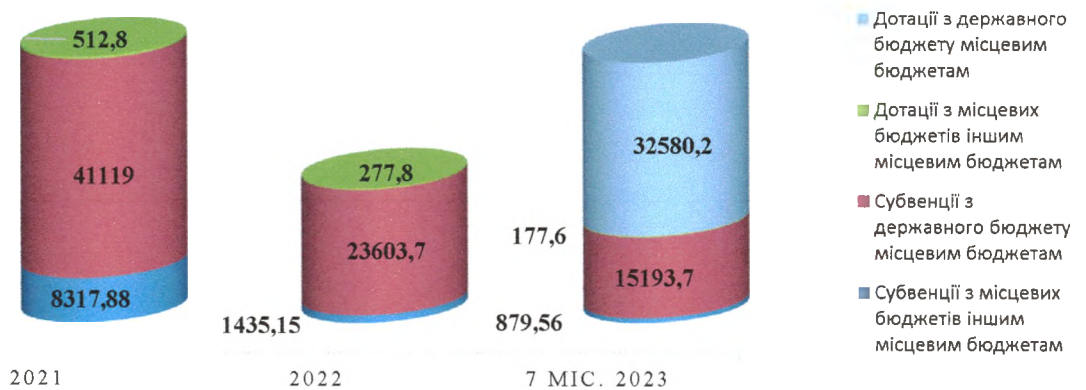
Обсяг міжбюджетних трансфертів

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

У структурі міжбюджетних трансфертів найбільшу питому вагу займали субвенції з державного бюджету місцевому бюджету, яка у свою чергу переважно складалася з освітньої субвенції. Структура міжбюджетних трансфертів на діаграмі 8.

Діаграма 8
тис. грн

Оцінка стану виконання місцевого бюджету за видатками.

Видатки бюджету сільської ради розподіляються між головними розпорядниками та затверджуються рішеннями сільської ради з урахуванням критеріїв повноти надання послуг та наближення їх до безпосереднього споживача.

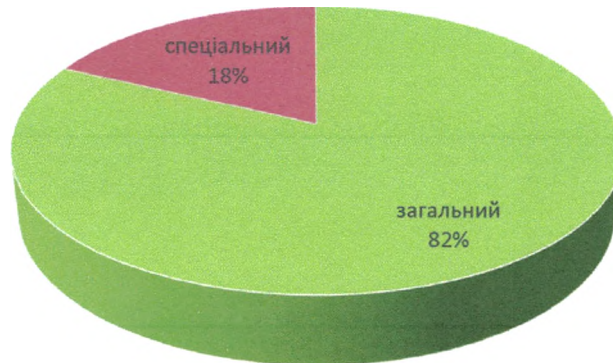
Головними розпорядниками коштів бюджету громади були:

- виконавчий комітет Гірської сільської ради;
- фінансовий відділ виконавчого комітету Гірської сільської ради;
- управління гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради
- управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Гірської сільської ради
- відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради.

Протягом 2021-2023 років з бюджету Гірської сільської територіальної громади в цілому проведено видатків на загальну суму 781 869 ,69 тис. грн при плановому показнику 1 254 986,15 тис. грн або 62,3 % виконання до планового показника. При цьому, видатки за загальним фондом бюджету на суму 640 599,41 тис. грн при плановому показнику 870 388,32 тис. грн (або 73,6%). За спеціальним фондом бюджету на суму 141 270,288 тис. грн при плановому показнику 384 597,83 тис. грн (або 36,7 %).

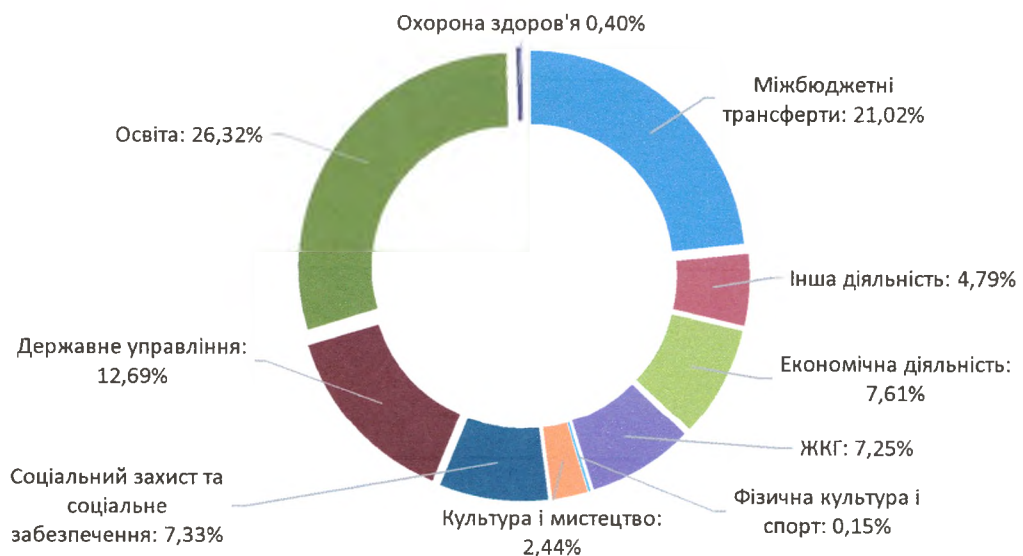
Діаграма 9

Структура видатків місцевого бюджету у розрізі загального та спеціального фондів

Аналіз видаткової частини загального та спеціального фонду в розрізі основних галузей, які забезпечують функціонування соціально-економічної інфраструктури Гірської громади, засвідчив таку структуру видатків – діаграма 10.

Діаграма 10

До складу міжбюджетних трансфертів відносяться субвенції з місцевого бюджету бюджетам інших рівнів та реверсна дотація.

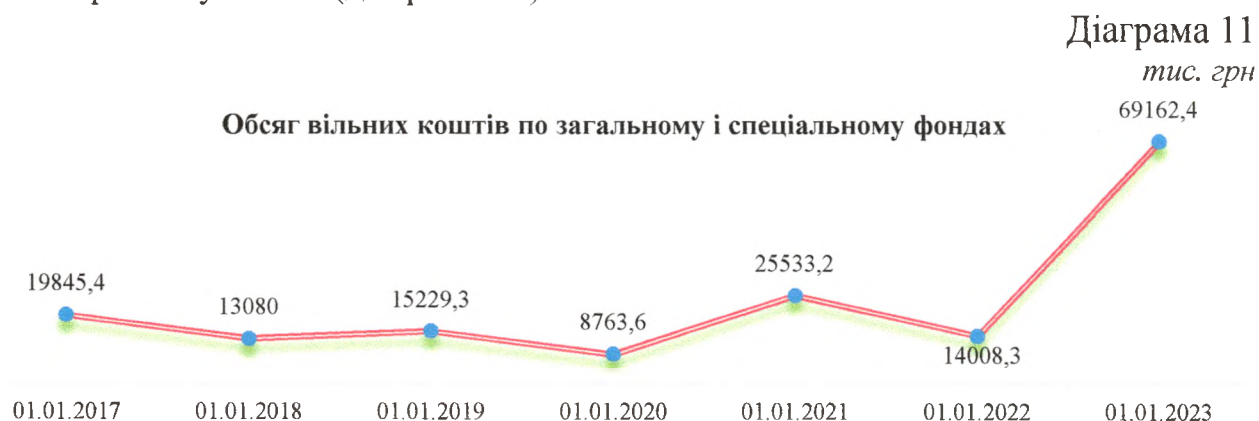
Видатки за напрямком «Економічна діяльність» здебільшого складається з видатків на здійснення заходів із землеустрою та будівництва, реконструкції об'єктів соціальної сфери.

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

Видатки за напрямком «Інша діяльність» склалися з видатків на забезпечення діяльності місцевої пожежної охорони, муніципального формування з охорони громадського порядку, заходів та робіт з територіальної оборони та заходів із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуації та наслідків стихійного лиха.

В ході аналізу залишків коштів по загальному та спеціальному фонду бюджету Гірської громади встановлено, що на рахунках були вільні кошти, які не використовувались (діаграма 11).

Разом з тим переважна частина коштів, які залишались на рахунках Гірської сільської ради складалась з коштів освітньої субвенції. Слід відмітити, що залишок коштів освітньої субвенції на кінець 2022 року склався за рахунок значної економії коштів унаслідок агресії російської федерації та був повернутий до державного бюджету відповідно до постанови.

Стан надання соціальних гарантій та забезпечення інтересів територіальної громади щодо якості соціальних послуг

Основні правові засади формування та застосування державних соціальних стандартів і нормативів, спрямованих на реалізацію закріплених Конституцією України [3] та іншими законами України основних соціальних гарантій, визначені Законом України від 05.10.2000 № 2017-III [4].

Державні соціальні гарантії, стандарти і нормативи є основою для розрахунку видатків на соціальні цілі та формування на їх основі бюджетів усіх рівнів та соціальних фондів, міжбюджетних відносин, розробки загальнодержавних і місцевих програм економічного і соціального розвитку. При цьому, згідно зі статтею 82 Бюджетного кодексу України [5] видатки бюджетів поділяються на:

1) видатки на забезпечення конституційного ладу, державної цілісності та суверенітету, незалежного судочинства, а також інші передбачені цим Кодексом видатки, які не можуть бути передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню;

2) видатки, які визначаються функціями держави і можуть бути передані на виконання АРК та місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності;

3) видатки на реалізацію прав та обов'язків Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, які мають місцевий характер і визначені законами України.

Джерелами здійснення видатків бюджетів, визначених пунктами 2 і 3 частини першої статті 82 Бюджетного кодексу, є кошти місцевих бюджетів, у тому числі трансферти з Державного бюджету України.

Тобто, за рахунок коштів Гірського сільського бюджету повинні бути забезпечені соціальні гарантії жителям населених пунктів у сфері загальної та дошкільної освіти, соціального захисту населення, фізичної культури та спорту тощо.

Стан надання соціальних гарантій у сфері «Освіта», «Культура», «Спорт»

Рішенням Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області від 30.11.2020 року №24-1-VIII утворено Управління гуманітарного розвитку та соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області (далі – Управління).

Відповідно до Положення Управління є виконавчим органом Гірської сільської ради й утворюється Гірською сільською радою для реалізації завдань місцевого самоврядування у сфері освіти, культури, молоді, спорту, захисту населення

У січні 2022 року змінено назву Управління гуманітарного розвитку та соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області, а саме Управління гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області.

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

Згідно із Положенням про управління гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області, метою управління є створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина через систему багатoproфільної, різнорівневої, дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, забезпечення доступності, безоплатності та обов'язковості освіти для всіх, хто її потребує, формування якісного інформаційно-освітнього простору, надання населенню якісних послуг у сфері молоді, фізичної культури і спорту шляхом виконання відповідних державних і місцевих програм, через мережу комунальних підприємств, установ, закладів для задоволення потреб та інтересів Гірської сільської ради.

На утримання закладів та проведення заходів у сфері освіти з сільського бюджету у досліджуваному періоді проведено видатків на загальну суму 159347,50 тис. гривень. Планові видатки упродовж дослідженого періоду затверджувалися на рівні 100 відсотків від потреби.

Затверджені та профінансовані видатки на утримання закладів освіти та проведення заходів освіти:

потреба та план на 2021 рік - 64392,90 тис. грн, на 2022 рік - 75195,10 тис. грн, на 2023 рік - 92947,20 тис. грн;

факт у 2021 році - 60415,10 тис. грн, у 2022 році - 62536,80 тис. грн, у I півріччі 2023 року - 36395,6 тис. гривень.

Найбільшу частку у структурі видатків на освіту за 2021-2023 роки становили видатки на виплату заробітної плати з нарахуваннями - 84,5 відс. (*за видатками загального фонду питома вага становить 88 відс.*). Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв становили 6,2 відс., видатки на харчування дітей в освітніх закладах - 3,0 відс. (*за загальним фондом - 2,0 відс.*), видатки на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю - 4,6 відс. від загальної суми видатків на галузь.

Значна частина (40 відс.) загальної суми видатків загального фонду на освіту у досліджуваному періоді профінансовано за рахунок трансфертів з державного бюджету (освітня та інші субвенції з державного та обласного бюджетів місцевим бюджетам), які спрямовувались на виплату заробітної плати з нарахуванням педагогам, капітальні ремонти будівель та придбання обладнання. Решта видатків на освіту (60 відс.) здійснювалось за рахунок власних доходів сільського бюджету.

Державну політику в галузі освіти Гірської сільської ради забезпечують: 2 заклади загальної середньої освіти, з яких: один опорний заклад - Ревненський ліцей (філія - Мартусівська початкова школа (з дошкільним відділенням) філія Ревненського ліцею) та Гірський ліцей; 2 заклади дошкільної освіти та 1 заклад позашкільної освіти.

Дошкільна освіта

В територіальній громаді Гірської сільської ради працюють 2 дошкільних навчальних заклади: в селі Гора «Берізка» (у досліджуваному періоді проводився капітальний ремонт) та в селі Ревне «Барвінок».

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

Статистичні дані щодо закладів дошкільної освіти у Гірській громаді у таблиці 1.

Таблиця 1

Показник	2021	2022	2023
Наявність дошкільних навчальних закладів	2	2	2
Кількість місць (планова потужність закладів)	260	260	260
Зараховано до ДНЗ вихованців	130	138	217
Середня фактична наповнюваність	26	28	28
Середній рівень наповнюваності, %	108	116	116

За даними Управління гуманітарного розвитку витрати по дошкільним закладам Гірської сільської ради за 2021-2023 роки становили 43860,46тис.гривень.

Аналіз структури видатків закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО), які у дослідженому періоді фінансувались за рахунок коштів бюджету Гірської сільської ради, у розрізі основних кодів економічної класифікації видатків свідчить про те, що найбільша частина коштів 74 відс. або 32269,3тис.грн спрямовувалась на заробітну плату з нарахуваннями, на оплату комунальних послуг використано 3178,5тис.грн або 7,2 відс. загальної суми видатків на дошкільну освіту. У загальній структурі видатків ЗДО видатки на харчування складають 1,9 відсотків.

Харчування дітей організовано за кошти Гірської сільської ради та батьківської плати сільських населених пунктах у розмірах 30 відс. – батьківська плата, 70 відс. – сільський бюджет.

Аналіз рішень органу місцевого самоврядування про затвердження розмірів батьківської плати на 2021-2023 засвідчив їх прийняття із дотриманням вимог статті 35 Закону України «Про дошкільну освіту».

Протягом 2021-2023 років до бюджету надійшло батьківської плати у загальній сумі – 326,392тис.грн, а саме: у 2021 році – 147,297тис.грн, у 2022 році – 126,582тис.грн, – у період з січня по липень 2023 року 52,513тис.гривень.

Середня освіта

Загальний обсяг проведених видатків на загальну освіту Гірської сільської ради за 2021-2023 роки становив у загальній сумі 116062,943тис. гривень.

Аналіз структури видатків закладів середньої освіти (далі – ЗСО), які у дослідженому періоді фінансувались за рахунок коштів бюджету Гірської сільської ради, у розрізі основних кодів економічної класифікації видатків

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

свідчить про те, що найбільша частина коштів (75,9 відс.) спрямовувалась на заробітну плату з нарахуваннями, на оплату комунальних послуг спрямовано 5,1 відс. загальної суми видатків на загальноосвітні заклади. Питома вага капітальних видатків становила 49,9 відс. у загальній структурі видатків установ середньої освіти.

Як було зазначено вище у Гірській сільській раді функціонувало 2 заклади загальної середньої освіти та філія, з яких: один опорний заклад – Ревненський ліцей (філія – Мартусівська початкова школа (з дошкільним відділенням) філія Ревненського ліцею) та Гірський ліцей. Кількість учнів, які навчались у загальноосвітніх навчальних закладах Гірської громади: 2021/2022 - 1034 учні; 2022/2023 - 1041 учень; 2023 році - 1108 учнів.

Середня наповнюваність класів ЗСО упродовж досліджуваного періоду становила близько 20 учнів.

У 2023 році найвищий рівень наповнюваності класів склався в Гірському ліцеї Гірської сільської ради (28 учні) та Ревненському ліцеї (23 учні).

Загальна проектна потужність загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості становить 980 місць, проте використовувались вони в середньому на 113 відсотків.

Позашкільна освіта

Позашкільна освіта на території Гірської сільської ради представлена Гірський комунальний заклад позашкільної освіти «СТАРТ» (далі за текстом – Центр), який створено у 2021 році та спрямована на розвиток здібностей та обдарувань вихованців, учнів і слухачів, задоволення їх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні.

Відповідно до Статуту, метою Центру є забезпечення прав дітей та молоді на здобуття позашкільної освіти.

Центр забезпечує функціонування 12 гуртків та секцій, охоплено позашкільною освітою 270 дітей.

Видатки Гірської сільської ради на позашкільну освіту становлять всього 3172,474 тис. грн:

за 2021 рік - 903,060 тис. грн, за 2022 рік – 1342,637 тис. грн, 2023 рік – 926,777 тис. грн, при плані: 2021 – 1051,6 тис. грн, 2022 – 2624,6 тис. грн, 2023-2462,3 тис. гривень.

Культура

Мережа закладів культури Гірської сільської територіальної громади на 2021 рік налічувала 4 закладів культури. Зокрема, це Мартусівська сільська бібліотека, Ревненська сільська бібліотека, Мартусівський сільський клуб, Ревненський сільський будинок культури.

У 2023 р. відбулось створення комунального закладу «Гірський Центр культури та дозвілля», куди увійшли Мартусівський сільський клуб та Ревненський сільський будинок культури.

Існуюча мережа культурно-освітніх закладів є оптимальною і при умові повноцінного функціонування спроможна забезпечити потреби населення Гірської громади у культурному обслуговуванні

На утримання закладів культури за період 2021-2023 роки було затверджено асигнувань у загальній сумі 13438,314 тис. грн, у тому числі за загальним фондом 12653,314 тис. грн, за спеціальним – 785,000 тис грн а саме:

- на забезпечення діяльності бібліотек -3129,200 тис. грн;
- на забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів -7349,746 тис. грн;
- на інші заходи в галузі культури і мистецтва–2959,368 тис. гривень.

Видатки на забезпечення сфери культури Гірської громади з сільського бюджету протягом 2021-2023 років склали 7474,586 тис. гривень.

Згідно зі статистичними даними, впродовж досліджуваного періоду послугами бібліотек Гірської громади користувалися 1 077 осіб, у тому числі: у 2021 році – 1 011 осіб, у 2022 році – 504 особи, у період з січня по липень 2023 року – 330 осіб.

Бібліотечний фонд налічує 9370 примірників книг.

Але на даний час не здійснює свою діяльність сільська бібліотека Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області, на утримання якої (1 штатна одиниця завідувача та 0,25 ставки прибиральника службових приміщень) надавався розрахунок потреби в коштах по КПКВК 0614030 «Забезпечення діяльності бібліотек» в сумі 651,21 тис. грн (на 2022 рік в сумі 325,31 тис. грн, на 2023 рік – 325,90 тис. грн), чим завищено управлінням гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області потребу в бюджетних коштах.

У 2021-2023 роках, з дотриманням карантинних обмежень та військовою агресією, більшість святкових масових заходів, а саме культурно-освітньої та патріотичного спрямованості, розважальні програми, була перенесена у режим онлайн.

Окрім того, з дотриманням карантинних вимог проводилися тематичні бібліотечні виставки та тематичні години мужності.

Фізична культура і спорт

Видатки бюджету села на фізичну культуру і спорт протягом дослідженого періоду склали 1042,899 тис. гривень

Для забезпечення потреби дітей громади у творчій самореалізації, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля у позаурочний час, відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я вихованців, на території Гірської сільської ради з 2023 року створений комунальний заклад «Центр фізичного здоров'я населення «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ».

Відповідно до Положення Про комунальний заклад «Центр фізичного здоров'я населення «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ» спрямована на розвиток здібностей в обраному виді спорту, створення необхідних умов для гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку і

дозвілля дітей та молоді, набуття навичок здорового способу життя.

Структура комунального закладу «Центр фізичного здоров'я населення «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ» сформована з урахуванням соціально-економічних, культурних, спортивних потреб населення, у якому створено 2 спортивні секції (футбол та волейбол), де у 4 групах займається 64 дитини та дорослих.

Стан надання соціальних гарантій у сфері «Соціальний захист»

Рішенням Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області від 29.10.2021 року №762-21-VIII утворено Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області.

Відповідно до Положення Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області є виконавчим органом Гірської сільської ради, що забезпечує реалізацію державної соціальної політики у сфері соціального захисту населення та здійснення безпосередньої діяльності у сфері соціального захисту населення на території Гірської сільської ради.

Основним завданнями Відділу у межах реалізації державної соціальної політики у сфері соціального захисту населення на території сільської ради є:

- забезпечення реалізації на території сільської ради державної політики у сфері соціального захисту населення, організації надання соціальних послуг, о особам, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть їх самостійно подолати;

- визначення та реалізація соціальних пріоритетів розвитку сільської ради;

- прийом документів на призначення та виплати соціальної допомоги, адресної грошової допомоги, компенсацій, житлових субсидій, пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скріпленого газу, твердого та пічного побутового палива та інших соціальних виплат, установлених законодавством;

- організація надання соціальних послуг, проведення соціальної роботи в комунальних закладах, установ і служб та залучення недержавних організацій, які надають соціальні послуги; співпраця з територіальними громадами щодо розвитку соціальних послуг у громаді;

- розроблення та організація виконання комплексних програм і заходів для поліпшення становища соціально вразливих верств населення, сімей і громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, всебічне сприяння в отриманні ними соціальних виплат і послуг за місцем проживання/перебування;

- забезпечення якісного надання соціальних послуг, установлення зав'язків з підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, фізичними особами, родичами громадян, яких обслуговує Комунальний заклад «Ревненське відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та надання соціальних послуг» Гірської сільської ради Бориспільського району, з метою сприяння в наданні соціальних послуг громадянам;

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

- забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування, центром надання адміністративних послуг, старостами щодо надання соціальної підтримки населення.

Рішенням Гірської сільської ради «Про затвердження передавальних актів та передачу матеріальних цінностей на баланс Відділу соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради» від 21.01.2022 року №914-28-VII правонаступником фінансових прав та обов'язків Ревненського відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування Управління гуманітарного розвитку та соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області визнано Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області.

Станом на 01.01.2022 року в Комунальному закладі «Ревненське відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та надання соціальних послуг» Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області проживало 34 підопічних, із них 9 осіб з інвалідністю та 21 особа зі зниженою руховою активністю 1V ступінь (прикуті до ліжка).

В період з 01.01.2022 по 31.12.2022 вартість ліжка дня складає 13064,00грн.

Станом на 01.01.2023 року проживало 45 підопічних, із них 12 осіб з інвалідністю та 28 мешканців зі зниженою руховою активністю.

В період з 01.01.2023 по 31.07.2023 вартість ліжка дня складає 9152,00грн.

Станом на 31.07.2023 року проживало 40 підопічних, із них 10 осіб з інвалідністю та 23 зі зниженою руховою активністю.

Стан забезпечення соціальних гарантій населенню у житлово-комунальній сфері

Рішенням Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області (далі – Гірська сільська рада) від 04 грудня 2020 року № 77-1-VIII створено юридичну особу – Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва виконавчого комітету Гірської сільської ради та затверджено Положення про Управління та його структуру. Рішенням Гірської сільської ради від 16 лютого 2023 року №1360-44-VIII змінено назву юридичної особи на «Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області».

Відповідно до Положення, до структури Управління входять наступні відділи: відділ бухгалтерського обліку та звітності, відділ розвитку інфраструктури, інвестицій та житлово-комунального господарства, відділ капітального будівництва, відділ благоустрою та відділ містобудування та архітектури.

Управління, як виконавчий орган сільської ради наділений повноваженнями у сфері: капітального будівництва, залучення інвестицій у

розвиток будівництва з джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України; житлово-комунального господарства з метою забезпечення сталого розвитку території громади.

Основними завданнями відділу містобудування та архітектури Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва є забезпечення реалізації державної політики у сфері містобудування та архітектури на території Гірської сільської ради.

Задля надання послуг по утилізації та вивезенню промислових, харчових та інших відходів, послуг водопостачання та водовідведення, послуг з прибирання та озеленення території Гірської сільської ради, послуг організації поховання померлих на кладовищах Гірської сільської ради, послуг прибирання кладовищ Гірської сільської ради створено **Комунальне підприємство «ГОРЯНИН»**.

Одними з основних напрямків функціонування комунального підприємства «ГОРЯНИН» відповідно Статуту є надання комунальних послуг з вивезення промислових, харчових та інших відходів, збір, очищення та постачання води, каналізація, відведення й очищення стічних вод. Для надання послуг з водопостачання КП «ГОРЯНИН» отримало в Державному агентстві водних ресурсів України Дозвіл на спеціальне водокористування.

Враховуючи те, що діючі тарифи на комунальні послуги не повністю забезпечують відшкодування витрат, а суттєве підвищення тарифів вкрай негативно вплине на соціальний стан громади, виникає потреба у наданні фінансової підтримки з сільського бюджету комунальному підприємству для забезпечення стабільної роботи відповідно до його функціонального призначення.

Протягом 2021-2023 років Гірською сільською радою проведено фінансову підтримку КП «ГОРЯНИН»:

Таблиця 2

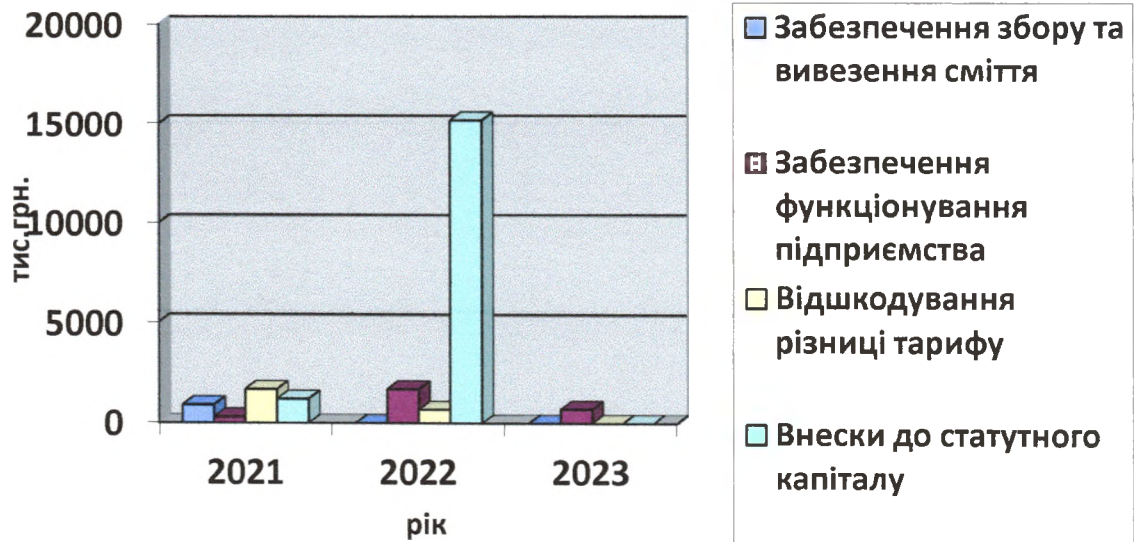
Напрямок програми фінансування	2021, тис.грн	2022, тис.грн	2023, тис.грн
Забезпечення збору та вивезення сміття (КТПКВК МБ 1516014)	900,00	0	0
Забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги (КТПКВК МБ 1516020)	300,00	1 686,93	673, 24
Відшкодування різниці між розміром ціни (тарифу) на житлово-комунальні послуги, що затверджувалися або погоджувалися рішенням місцевого органу виконавчої	1678,90	664, 44	0

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

влади та органу місцевого самоврядування, та розміром економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (КТПКВК МБ 1516071)			
Внески до статутного капіталу (КТПКВК МБ 1517670)	1200,00	1 5176,23	280,00

Діаграма 12

Розділ II. Результати аудиту

Гіпотеза 1. Наявність несплаченої заборгованості із орендної плати за землю та податку на нерухоме майно негативно впливає на повноту наповнюваності місцевого бюджету.

Відповідно до вимог ст. 142 Конституції України [3], п. 3 ст. 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР (далі – Закон № 280/97-ВР) [1] земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад адміністративно-територіальних одиниць України, є матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування. Земля є одним з основних багатств кожної територіальної громади, а оскільки використання землі є платним, то ще й однією з важливих складових частин доходної частини місцевого бюджету. Тому питання виявлення резервів наповнення доходної частини бюджету є одним із напрямків, які може використовувати органи місцевого самоврядування.

Статтею 144 Конституції України [3] передбачено, що органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на певній території.

Законом №280/97-ВР [1] визначено, що матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, землі, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад (ч. 3 ст.16).

Невжиття заходів щодо повноти надходжень до місцевого бюджету податкових платежів.

Податок на майно - найбільша частка у структурі надходжень сільської ради (після податку та збір на доходи фізичних осіб -568 094,46 тис. грн) - 169 603,96 тис. грн за період аудиту.

Відповідно до Податкового кодексу [6] плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за змелені ділянки державної і комунальної власності. В свою чергу, ст. 21 Закону України «Про оренду землі» 06.10.1998 № 161-XIV (далі – Закон № 161-XIV) [7] визначено, що орендна плата за землю – це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди.

Згідно із ст. 19.1.2 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI [6], постановою КМУ від 06.11.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету» (далі - Постанова № 106) [8] органи державної податкової служби здійснюють контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування і сплати податків і зборів передбачених цим Кодексом, тобто і за надходженнями від орендної плати за землю та земельного податку в розрізі платників.

За інформацією Головного управління ДПС у Київській області Державної податкової служби України (лист від 08.09.2023 № 14272/5/10-36-

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

13-06-9) заборгованість до бюджету Гірської сільської ради по платі за землю станом на 01.08.2023 складає 2218,35тис. гривень:

Код податку	Вид платежу	Заборгованість станом на
		01.08.2023, тис.грн
18010500	земельний податок з юридичних осіб	685,36
18010600	орендна плата з юридичних осіб	474,30
18010700	земельний податок з фізичних осіб	1058,64
18010900	орендна плата з фізичних осіб	0,05

За інформацією щодо заборгованості платників за землю, отриманою від органів Державної податкової служби, відслідковується зростання заборгованості по сплаті за оренду земельних ділянок та земельного податку. Відповідно до пп.1 пункту «б» ч. 1 статті 33 Закону України від 21.05.1997 № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» [1], органам місцевого самоврядування делеговані повноваження щодо здійснення контролю за додержанням земельного законодавства, використанням і охороною земель.

За інформацією щодо заборгованості з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, отриманою від органів Державної податкової служби відслідковується зростання заборгованості з податку і станом на 01 серпня 2023 року податковий борг склав 391,93тис.грн:

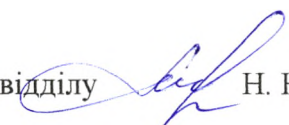
Код податку	Вид платежу	01.08.2023, тис.грн
18010200	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості	81,76
18010300	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів не житлової нерухомості	70,83
18010400	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості	239,34

Реалізацію повноважень Гірської сільської ради в сфері наповнення бюджету у досліджуваному періоді забезпечував фінансовий відділ виконавчого комітету Гірської сільської ради.

За результатами опрацювання укладених договорів оренди землі встановлено, що умовами договорів визначено, що орендар зобов'язаний вносити орендну плату щомісячно рівними частками.

Статтею 526 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV [9] визначено, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору.

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

Відповідно до статті 24 Закону України «Про оренду землі» від 06.10.1998 № 161-XIV [7] орендодавець має право вимагати від орендаря своєчасного внесення орендної плати.

Крім того, частиною 2 статті 193 Господарського кодексу України [10] визначено, що кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Порушення зобов'язань є підставою для застосування господарських санкцій, передбачених цим Кодексом, іншими законами або договором.

Разом з тим, відповідно до статті 12.3.3. Податкового кодексу України [6] контролюючі органи відповідно до Бюджетного кодексу України [5] подають органам місцевого самоврядування у розрізі джерел доходів звітність про суми нарахованих та сплачених податків і зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків і зборів на відповідних територіях - щомісячно, не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним. Зазначена звітність по платниках надається контролюючим органом за запитом органу місцевого самоврядування.

З огляду на викладене, органи місцевого самоврядування мають право здійснювати контроль не тільки за своєчасністю надходження плати за землю, а і за виконанням господарських договорів у частині правильності визначення розміру орендної плати.

У досліджуваному періоді претензійно-позовна робота щодо погашення заборгованості по сплати за землю та податку на нерухоме майно проводилась Гірською сільською радою шляхом направлення претензій та листів боржникам, розміщення інформації на офіційному сайті громади, спілкування старостами громади безпосередньо з боржниками фізичними особами. Натомість проведена робота несуттєво вплинула на зменшення суми боргових зобов'язань, що свідчить про недостатньо дієвий механізм погашення заборгованості.

Отже, наявність несплаченої заборгованості із земельного податку, орендної плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, негативно впливає на повноту наповнюваності міського бюджету та можливість проведення своєчасного фінансування нагальних видатків.

Таким чином, недостатній контроль з боку органу місцевого самоврядування за виконанням умов договорів оренди землі, повнотою, своєчасністю надходжень орендної плати, недотримання окремими мешканцями своїх зобов'язань в частині сплати орендної плати, земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, недотримання окремими платниками своїх зобов'язань в частині повноти та своєчасності сплати податків, може призвести до недоотримання (втрати) доходів місцевим бюджетом на суму 2610,28 тис. гривень.

Гіпотеза 2. Неefективні управлінські рішення в частині забезпечення надходжень до місцевого бюджету від використання ресурсів громади та недостатній контроль з боку посадових осіб виконавчого органу за своєчасність та повнотою надходжень можуть призводити до втрати та/або зниження доходів місцевого бюджету.

Інвентаризація земель територіальної громади Гірською сільською радою не проводилась.

Відповідно до Порядку інвентаризації земель, затвердженого постановою КМУ від 05.06.2019 №476 [11], інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нераціонально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення Державного земельного кадастру, виявлення та виправлення помилок у відомостях Державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Підставою для проведення інвентаризації земель є рішення власників (розпорядників) земельних ділянок або рішення сільських, селищних, міських рад.

Аналізом інформації щодо земельних ділянок, які перебувають у комунальній власності Гірської сільської територіальної громади встановлено, що із загальної площі земельних ділянок, на яких розташоване майно Гірської територіальної громади області та що знаходиться в оперативному управлінні комунальних установ - площа земельних ділянок, які використовуються без правовстановлюючих документів складає 25,8703 гектарів.

Земельні ділянки площею 25,8703 га використовуються без проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, що не узгоджується з вимогами статей 2, 3, 5 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 №1952-IV [12], якими передбачено, що реєстрація речових прав на нерухоме майно є обов'язковою, а інформація про нерухоме майно підлягає внесенню до Державного реєстру прав. У зв'язку із чим, є необхідність в уточненні внесеної до Державного земельного кадастру інформації щодо кількісного обліку земель.

Таким чином, зволікання з боку Гірської сільської ради, комунальних закладів Гірської сільської територіальної громади в частині своєчасного оформлення правовстановлюючих документів на земельні ділянки, власником яких Гірська сільська територіальна громада не сприяє досягненню мети - підвищенню ефективної протидії протиправному позбавленню власників їх прав, запобіганню виникнення судових спорів між власниками та користувачами земельних ділянок, надійного забезпечення захисту прав та законних інтересів власника – територіальної громади.

Крім того, проведення всього комплексу дієвих заходів по оформленню правовстановлюючих документів стане надійною запорукою у забезпеченні належного захисту державою суб'єктів права власності і господарювання, ефективної протидії протиправному позбавленню власників їх прав, запобіганню виникнення судових спорів між власниками та користувачами земельних ділянок територіальної громади.

Неналежне оформлення документів, які підтверджують право власності або інше речове право на земельну ділянку і не внесення таких відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно створює ризики незаконного відчуження (самовільного зайняття земельних ділянок).

Отже, відсутність належним чином оформлених правовстановлюючих документів та не проведення оцінки земель комунальної власності територіальної громади створює передумови і ризики щодо можливого невідповідного та незаконного поводження із земельними ділянками, маніпуляцій щодо їх вилучення іншими землекористувачами, самозахоплення і може призвести до втрат активів і надходжень. *Загальна сума можливих втрат необоротних активів (земельних ділянок), внаслідок не оформлення правовстановлюючих документів (розрахунково) складає щонайменше 49182,12 тис. гривень.*

Крім того, через відсутність правовстановлюючих документів на земельні ділянки в бухгалтерському обліку та відповідно у звітності не відображено їх вартість, що не забезпечує дотримання принципу ведення бухгалтерського обліку, визначеного статтею 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [13], а саме «повне висвітлення».

В ході аудиту встановлено, що Гірською сільською радою не в повному обсязі використані усі наявні можливості по операціях із земельними ресурсами, що у свою чергу, призводить до втрати можливості додаткового отримання належних надходжень до бюджету громади, а саме:

по-перше, несвоєчасне укладання орендарями договорів оренди земельної ділянки та проведення їх державної реєстрації призводить до втрати доходів бюджетом громади.

Згідно зі статтею 144 Конституції України [3] органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Відповідно до умов частини 1 статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зі змінами і доповненнями [1], акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

При дослідженні питання щодо виконання рішень Гірської сільської ради про надання в оренду земельних ділянок юридичним та фізичним особам, встановлено, що у кожному конкретному випадку рішеннями не передбачені строки укладання орендарями договорів оренди та проведення державної реєстрації права оренди, але ж і відповідальність орендаря за не укладання договору оренди земельної ділянки не визначена.

За результатами дослідження встановлено, що терміни зволікання з укладанням договорів оренди земельних ділянок, а також проведенням державної реєстрації права оренди:

з ТОВ «АГРО-ХОЛДІНГ МС» (35 договорів від 01.12.2022) становить більш, ніж рік з дати прийняття сільською радою рішень №751-20-VIII, №752-20-VIII від 07.10.2021 про укладання відповідних договорів;

з ТОВ "УНІВЕРСАЛАГРОТРЕЙД" (2 договори від 16.08.2022) становить більш, ніж через 2 роки після прийняття сільською радою рішення №1247-57-VIII від 25.06.2020 про укладання відповідних договорів.

Крім того дослідженням встановлено не укладання тривалий час та станом на момент проведення аудиту договорів оренди земельних ділянок, та, відповідно, не проведення державної реєстрації права оренди:

з ТОВ «Баланс» - рішення про укладання договору оренди винесено сільською радою 22.04.2021 за №367-13-VIII, при цьому розмір орендної плати встановлено рішенням від 03.06.2021 №403-14- VIII – більш, ніж через місяць після прийняття рішення про укладання договору;

з гр.Петрашенко В.К. - рішення про укладання договору оренди земельної ділянки під об'єктом нерухомості (магазин з кафетерієм) винесено сільською радою 22.07.2021 за №538-17-VIII;

з гр.Руденьким І.В. - рішення про укладання договору оренди земельної ділянки під об'єктом нерухомості (кафе) винесено сільською радою 07.10.2021 за №750-20-VIII.

*Отже, неефективні управлінські дії в частині не визначення в рішеннях сільської ради термінів укладання договорів оренди землі, зволікання з укладанням договорів оренди земельних ділянок, та, відповідно, не проведення державної реєстрації права оренди призвели до втрачання можливості отримання ТГ доходів від надання в оренду земель через зволікання з укладанням договорів оренди земельних ділянок на суму щонайменше **98,54тис.гривень.***

по-друге: встановлення в договорах оренди землі ставок орендної плати за користування земельними ділянками в розмірі, нижчому за максимально можливий, не сприяє додатковому наповненню дохідної частини бюджету громади.

Відповідно до положень підпункту 24 пункту 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] до повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад,

щодо податків та зборів, належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених ПКУ.

Статтею 288 Податкового кодексу України [6] визначено, що розмір орендної плати встановлюється в договорі оренди, який є підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку.

Відповідно до пункту 288.5 Податкового кодексу України [6] річна сума платежу не може бути меншою за 3 % від нормативної грошової оцінки, але не може перевищувати 12 % нормативної грошової оцінки.

Аналіз договорів оренди земельних ділянок показав, що із загальної кількості договорів оренди землі, що діяли у дослідженому періоді, значна частина договорів оренди землі - 47 договорів оренди з 18 орендарями - укладена із застосуванням орендної ставки на рівні від 3% до 10%. Тобто не використано можливість встановлення по всіх договорах максимально можливого розміру ставок орендної плати, встановленого пунктом 288.5 Податкового кодексу України [6].

Отже, застосування Гірською сільською радою ставок орендної плати в розмірі, нижчому за максимально можливий, встановлений ст. 288.5.2 Податкового Кодексу України за 47 договорами оренди земельних ділянок втрачено можливість отримання бюджетом територіальної громади додаткових надходжень щонайменше (розрахунково) на суму 30391,37тис.гривень.

Рішенням сільської ради від 17.02.2022 № 989-28-VIII затверджено гр. Сисоєвій Інні Олександрівні (1/2 частка), гр. Сольському Ігорю Олександровичу (1/2 частка) проєкт землеустрою щодо відведення земельної ділянки цільове призначення якої змінюється з земель для індивідуального садівництва на землі для будівництва і обслуговування інших будівель громадської забудови площею 0,9362га з кадастровим номером 3220883200:02:001:2231 по вулиці Центральна село Гора Гірської сільської ради та затверджено розрахунок розміру втрат сільськогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню щодо зміни цільового призначення земельної ділянки з кадастровим номером 3220883200:02:001:2231 у сумі 321 995,00гривень.

Пунктом 3 вказаного рішення визначено: здійснити громадянам Сисоєвій Інні Олександрівні (1/2 частка) та Сольському Ігорю Олександровичу (1/2 частка) оплату суми втрат сільськогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню на рахунок виконавчого комітету Гірської сільської ради у розмірі згідно затвердженого розрахунку.

Однак станом на момент проведення аудиту суми втрат сільськогосподарського виробництва від зазначених громадян на рахунок виконавчого комітету Гірської сільської ради не надходили.

Пунктом 4 Порядку визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. №1279 (діяла до 09.06.2023року) [14] визначено, що відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, спричинених

вилученням сільськогосподарських угідь, лісових земель і чагарників для цілей, не пов'язаних із веденням сільського і лісового господарства, провадиться юридичними і фізичними особами в двомісячний термін після затвердження в установленому порядку проєкту відведення їм земельних ділянок.

Отже бюджетом Гірської сільської ТГ недоотримано надходжень втрат сільськогосподарського виробництва в сумі 322,0 тис. грн, що призвело до втрат бюджету на відповідну суму, чим не дотримано вимоги пункту 3 Рішення Гірської сільської ради від 17.02.2022 № 989-28-VIII, пункту 4 Порядку визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, затвердженого постановою КМУ від 17 листопада 1997 р. №1279 (в період її дії) [14].

Відповідно до п.4 Порядку №1279 [14] контроль за дотриманням порядку визначення та відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, здійснюють Держгеокадастр та його територіальні органи.

Станом на момент проведення аудиту цільове призначення земельної ділянки площею 0,9362га з кадастровим номером 3220883200:02:001:2231 по вулиці Центральна село Гора Гірської сільської ради, з земель для індивідуального садівництва на землі для будівництва і обслуговування інших будівель громадської забудови не змінено.

Згідно пояснень головного спеціаліста відділу містобудування та архітектури Бідненко Т.В.: «Громадяни України Сисоєва Інна Олександрівна та Сольський Ігор Олександрович подали на затвердження до Гірської сільської ради проєкт землеустрою щодо відведення земельної ділянки 3220883200:02:001:2231, цільове призначення якої змінюється. В склад документації із землеустрою входив розрахунок втрат сільськогосподарського виробництва, які, відповідно до пункту 4 Постанови Кабінету Міністрів України № 1279 від 17 листопада 1997 р. [14], необхідно відшкодувати в двомісячний термін, після затвердження в установленому порядку проєкту відведення. Згідно цієї ж Постанови, контроль за дотриманням порядку визначення та відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, здійснюють Держгеокадастр та його територіальні органи.

Рішення про затвердження проєкту землеустрою було прийнято Гірською сільською радою 17 лютого 2022 року, але 24 лютого 2022 року, з початком повномасштабного вторгнення РФ до України, згідно Указу Президента України №64/2022 від 24 лютого 2022 року «Про введення воєнного стану в Україні», власники землі не змогли отримати рішення про зміну цільового призначення землі, відповідно не провели для подальшої дії щодо реєстрації

нового цільового та відповідно не сплатили втрат сільськогосподарського виробництва. Після отримання власниками рішення, сільська рада разом із Держгеокадастром проконтролює виконання вимог передбачені законодавством України та зобов'язання передбачені рішення сільської ради».

Рішення від 17.02.2022 № 989-28-VIII опубліковано на сайті Гірської сільської ради <https://gora-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/rishennia-989-pro-zatverdzhennia-proiektu-zemleustroi-shchodo-zminy-tsilovoho-pryznachchennia-hr.-sysoievij-i.o.-solskomu-i.o..pdf> відповідно до вимог законодавства.

Частиною 1 статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] визначено, що акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Гіпотеза 3. Недоліки при розробленні та виконанні цільових та бюджетних програм в частині визначення результативних показників можуть призводити до неефективного та/або непродуктивного використання бюджетних коштів, втрати активів громади.

Рішенням Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області від 29.10.2021 року №762-21-VIII [15] утворено Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області. Одним із завдань якого є забезпечення якісного надання соціальних послуг, установами зав'язків з підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, фізичними особами, родичами громадян, яких обслуговує Комунальний заклад «Рівненське відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та надання соціальних послуг» Гірської сільської ради Бориспільського району, з метою сприяння в наданні соціальних послуг громадянам

Питома вага витрат у 2022 році припадає на витрати по КПКВК МБ 0813104 «Забезпечення соціальними послугами за місцем проживання громадян, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю» - 11824,18 тис. гривень.

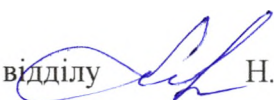
Рішенням Гірської сільської ради від 25 листопада 2021 року №790-25-VIII на 2022 рік затверджено тариф фактичної вартості утримання у Комунальному закладі «Рівненське відділенні стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та соціальних послуг» Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області. Місячна вартість утримання підопічного (ної) становить 14985,00грн. До Розрахунку вартості утримання включено видатки на заробітну плату з нарахуваннями, медикаменти, продукти харчування, матеріали, дезінфікуючі та миючі засоби, електроенергія, газо- та водопостачання, інші витрати.

Залишок коштів спеціального фонду (станом на 01.01.2022 року КПКВК МБ 0813104) в сумі 899,25тис.грн переданий Управлінням гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Відділу соціального захисту населення.

У 2022 році до спеціального фонду надійшло коштів в сумі 1740,42тис.грн як плата за платні послуги. Витрати, пов'язані з наданням платних послуг за період склали 2639,67грн. При цьому витрачено коштів спеціального фонду лише в сумі 725,96тис.грн (тільки на оплату предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, придбання медикаментів, продуктів харчування, оплату послуг (крім комунальних), інших енергоносіїв та інших комунальних послуг). Інші витрати, пов'язані із наданням платних послуг в сумі 1913,71тис.грн проведені за рахунок коштів загального фонду відділу соціального захисту населення.

Статтею 13 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 року №2456-VI [5] передбачено, що власні надходження бюджетних установ використовуються на покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю.

Заступник начальника відділу

Н. Некрасова

Тобто, відділом соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області на порушення ст. 13 Бюджетного кодексу України не здійснювались видатки із спеціального фонду, що пов'язані із наданням соціальних послуг на утримання в стаціонарному відділенні відповідно затвердженого Рішенням Гірської сільської ради Розрахунку вартості утримання на одного підопічного, чим здійснено покриття витрат спеціального фонду коштами загального фонду за 2022 рік в загальній сумі 1913,71 тис. грн, та нанесено збитки місцевому бюджету.

В ході проведення аудиту порушення відшкодовано в повному обсязі шляхом приведення витрат у відповідність: списання коштів із спеціального фонду та зарахування до загального.

В ході аудиту встановлено наявність недоліків в організації, відсутності механізму співробітництва територіальних громад щодо перевезення та харчування учнів інших територіальних громад, що призвело до зайвого навантаження на місцевий бюджет Гірської сільської ради.

Відповідно до ст.53 Конституції України [3], держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам. Умови порядку міжбюджетних відносин визначені ч. 1, 3, ст. 93, ч. 2 ст.101 Бюджетного кодексу України [5], а саме:

- за статтею 93 «Передача коштів між місцевими бюджетами на здійснення видатків місцевих бюджетів» частиною 1 передбачено, що місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету; частиною 3 - передача коштів між місцевими бюджетами здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін, і укладання договору;

- за ст. 101 «Міжбюджетні трансферти між місцевими бюджетами» частиною 2 передбачено, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим та місцеві ради можуть передбачати у відповідних бюджетах такі види міжбюджетних трансфертів: 1) субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування; 4) субвенції на виконання інвестиційних проєктів, у тому числі на будівництво або реконструкцію об'єктів спільного користування; 5) дотації та інші субвенції. Умови надання субвенцій, зазначених у цій частині статті, визначаються відповідним договором сторін, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

В Гірській сільській територіальній громаді діє 2 заклади загальної середньої освіти та 1 філія. Основний контингент учнів зазначених закладів за

весь період склав 3004 осіб. Слід зауважити, що у Гірському, Рівненському ліцеях Гірської сільської ради та Рівненському закладі дошкільної освіти навчаються діти не лише ті, які проживають на території Гірської сільської територіальної громади, але й ті, які проживають за межами громади, а саме:

- у 2021 році із загальної чисельності основного контингенту учнів закладів загальної середньої освіти 931 осіб навчалось 35 учнів, що проживають в інших адміністративно-територіальних одиницях, що становить 3,76% від загальної чисельності;

- у 2022 році із загальної чисельності основного контингенту учнів закладів загальної середньої освіти 1016 осіб навчалось 28 учнів, що проживають в інших адміністративно-територіальних одиницях, що становить 2,75% від загальної чисельності;

- у 2023 році із загальної чисельності основного контингенту учнів закладів загальної середньої освіти 1057 осіб навчалось 28 учнів, що проживають в інших адміністративно-територіальних одиницях, що становить 2,65% від загальної чисельності.

Слід відмітити, що у 2021 році Виконавчим комітетом Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області та у 2023 році Управлінням гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області направлено листи до органів місцевого самоврядування інших адміністративно-територіальних одиниць (виконавчого комітету Вороньківської сільської територіальної громади) щодо відшкодування вартості наданих послуг за утримання учнів, які проживають у інших адміністративно-територіальних одиницях, проте навчаються в закладах загальної середньої освіти, однак рішення про передачу коштів вищезазначеними органами місцевого самоврядування не були прийняті, внаслідок чого договори між місцевими бюджетами на надання іншої субвенції не уклалися, тому кошти з бюджетів інших адміністративно-територіальних одиниць не надходили до бюджету Гірської сільської територіальної громади протягом періоду, що підлягав дослідженню.

Відповідно до абз. 16 статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] визначено, що бюджет місцевого самоврядування (місцевий бюджет) – план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування, тобто для забезпечення потреб певної громади.

Статтею 101 Бюджетного кодексу України [5] закріплено право місцевих рад передбачати у відповідних бюджетах міжбюджетні трансферти між місцевими бюджетами, в тому числі інші субвенції. Надання таких субвенцій здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін, і укладання договору, яким визначаються умови їх надання.

Закон України «Про співробітництво територіальних громад» №1508-VII від 17.06.2014 [16] (далі – Закон про співробітництво) визначає організаційно-правові засади співробітництва територіальних громад, принципи, форми, механізми такого співробітництва, його стимулювання, фінансування та контролю.

Згідно із абз.2 ст.1 цього Закону співробітництво територіальних громад (далі - співробітництво) - відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень.

Пунктом 1 ст.9 Закону про співробітництво [16] зазначено, що співробітництво здійснюється відповідно до договорів про співробітництво, укладених згідно із цим та іншими законами сільськими, селищними, міськими головами від імені сільської, селищної, міської ради після схвалення їх проєктів сільськими, селищними, міськими радами.

Договір про співробітництво на перевезення та харчування дітей з інших територіальних громад у 2021-2023 роки не укладався.

Фактично Управлінням гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області витрачено коштів на перевезення та харчування учнів, що мешкають в інших громадах за 2021-2023 роки в сумі 875,48тис.грн.

Отже, не укладення Договорів між територіальними громадами на відшкодування вказаних витрат призвело до додаткового навантаження на бюджет громади у 2021-2023 роках в сумі 875,48тис. гривень

Гірська сільська рада Бориспільського району Київської області своїм Рішенням від 23.06.2022 №1183-33-VIII «Про погодження списання залишків продуктів харчування, що придбані за рахунок коштів місцевого бюджету», погодила та надала дозвіл Управлінню гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області на списання залишків продуктів харчування в закладах освіти Гірської сільської ради та продуктів харчування, що придбані за рахунок коштів місцевого бюджету для потреб осіб, які задіяні в організації оборони Гірської територіальної громади на період дії воєнного стану, затвердила подані Управлінням гуманітарного розвитку акти списання продуктів харчування №№38,40,41,51,54.

Фактично списано згідно актів списання запасів - продуктів харчування на суму 184,15 тис.грн які знаходилися в закладах освіти.

Продукти харчування використано для приготування їжі в закладах освіти з метою безкоштовного харчування Добровольчого формування територіальної громади, дітей та громадян, які переховувалися в укриттях під час бойових дій. Слід зазначити, що харчування ДФТГ в межах виконання освітньої бюджетної програми місцевого бюджету Управління не має визначених законодавством механізмів.

Зазначені неефективні управлінські дії можуть свідчити про зайве навантаження на бюджет громади в сумі 184,15 тис.грн.

Рішенням Гірської сільської ради від 29 січня 2021 року №198-6-VIII затверджена *Програма забезпечення проведення загально сільських культурно-масових заходів до державних, релігійних і місцевих свят на території Гірської сільської ради на 2021-2025 роки.*

Мета Програми полягає у реалізації державної політики у сфері розвитку культури, патріотичного виховання та матеріального заохочення жителів сіл громади та фінансового забезпечення проведення загально сільських культурно-масових заходів.

У Програмі визначено 11 напрямів, в тому числі надання грошової премії за участь в культурно-масових заходах, заохочення визначених Програмою активних учасників.

Визначено перелік загально сільських культурно-масових заходів та таблиця преміювання. Таблиця преміювання містить перелік напрямків за якими здійснюються виплати, суму коштів до видачі одній особі, перелік документів, які є підставою для виплати та загальні витрати на рік. Фінансове забезпечення Програми передбачає по 2220000 грн щорічно. Сума коштів до видачі одній особі від 100 до 10000 грн, а творчі колективи залучені до проведення культурно-масових заходів можуть отримувати до 600000 гривень.

Слід зауважити, що крім як у назві Програми, Гірська сільська територіальна громада не зазначається, а лише - територія Гірської сільської ради. Не визначена проблема, на розв'язання якої спрямована Програма та обґрунтування шляхів та засобів розв'язання проблеми, не визначені заходи реалізації Програми та очікувані результати.

Концепція цієї Програми полягає лише у преміюванні осіб, що проживають на території Гірської сільської ради за наступними напрямками: фінансування заходів матеріального заохочення за поданням заступника сільського Голови; фінансування матеріально-технічного забезпечення та закупівель подарунків, призів, лотерей, продуктів, сувенірної продукції (з використанням гербу та/чи назви громади) тощо; матеріально-технічне забезпечення творчих колективів; матеріальне забезпечення культурно-масових заходів до державних і релігійних свят села; компенсація транспортних послуг з перевезення жителів села на культурно-масові заходи.

Отже, місцева цільова «Програма забезпечення проведення загально сільських культурно-масових заходів до державних, релігійних і місцевих свят на території Гірської сільської ради на 2021-2025 роки» складена не у відповідності до основних принципів розроблення державних цільових програм, зазначених у Законі України «Про державні цільові програми». А основні завдання для збереження та всебічного розвитку культури Гірської об'єднаної територіальної громади визначені у «Програмі розвитку культури, мистецтва та організації проведення свят на території Гірської сільської ради на 2021-2025 роки», затвердженій рішенням Гірської сільської ради від 18 лютого 2021 року №240-8-VIII.

Рішенням Гірської сільської ради від 29 січня 2021 року №210-6-VIII затверджена Програма розвитку фізичної культури, спорту та військово-патріотичного виховання на території Гірської сільської територіальної громади Бориспільського району Київської області на 2021-2025 роки.

Метою цієї Програми є забезпечення розвитку всіх напрямів фізичної культури, базуючись на принципах рівності та недискримінації.

Перелік напрямів (основних заходів реалізації цієї Програми), передбачає сприяти розвитку команд із різних видів спорту; забезпечувати участь сільських команд у спартакіадах, масових спортивних заходах та змаганнях, у дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» (Джура) на районному та обласному етапах; проводити відповідну роботу з державними, громадськими та благодійними організаціями, керівниками установ, приватними бізнесменами на предмет залучення коштів та транспорту для участі у змаганнях різних рівнів; здійснювати комплексні заходи по проведенню будівництва та ремонтів спортивних об'єктів, які знаходяться на території сільської ради; придбання меблів, матеріалів, обладнання, устаткування, спортивної форми, інвентарю і т.д. для покращення умов проведення тренувань та змагань сільських команд; забезпечувати присутність на всіх спортивних, масових заходах медичного працівника; укомплектування медичними препаратами сумки для надання невідкладної допомоги спортсменів; висвітлювати на офіційних інформаційних ресурсах Гірської сільської ради участь спортсменів села в змаганнях спартакіадах різних рівнів; придбання (для нагородження) грамот, дипломів, кубків, цінних подарунків; проводити сільські турніри, змагання; проводити відповідну роботу з державними, громадськими та благодійними організаціями, керівниками установ, приватними бізнесменами на предмет реалізації програми військово-патріотичного виховання та створення територіальної оборони.

Програми містить Таблицю 2 «Таблиця розрахунку преміювання та інших видатків з сільського бюджету згідно програми розвитку фізичної культури, спорту та військово-патріотичного виховання на території Гірської сільської ради на 2021-2025 роки». Слід зауважити, що назва зазначеної в таблиці 2 програми не відповідає назві Програми, затвердженій Рішенням Гірської сільської ради від 29 січня 2021 року №210-6-VIII. Крім того, витрати на преміювання, компенсації та різного роду заохочення, в т.ч. тренера (від 1400 до 20000 грн) переліченими основними заходами реалізації Програми не передбачені, водночас, вони зазначені у Таблиці 2. Передбачені Програмою виплати: призових (щорічно у сумі 172000 грн), оплати послуг суддів, медичного працівника, секретаря, допомоги в організації (щорічно у сумі 38000 грн), заохочення тренерів (за високі досягнення) та інші компенсації (щорічно у сумі 120000 грн) не обґрунтовані.

Отже, місцеві програми «Інші заходи культури» та «Спорт» не дозволяють визначити очікуваний результат, який повинен досягатися під час їхнього виконання.

Аналіз виконання функцій із забезпечення виконання комплексу заходів з утримання, поточного ремонту, капітального ремонту, реконструкції та будівництва об'єктів населених пунктів сільської ради, ведення бухгалтерського обліку :

Управлінням, на підставі рішень Гірської сільської ради, укладених договорів проведено витрати коштів бюджету в загальній сумі 1932,7тис.грн на оплату послуг з інженерного проектування з виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальні ремонти об'єктів Гірської сільської територіальної громади.

Станом на момент проведення аудиту проектно-кошторисна документація на капітальні ремонти об'єктів громади загальною вартістю 1062,52тис.грн (або 55%) не реалізована, фінансування бюджетом громади не передбачено, договори про виконання робіт не уклалися.

Слід зазначити, що вартість будівництва, що здійснюється із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, визначається згідно з ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» (до 01.11.2021), Настанови з визначення вартості будівництва, затверджені Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 року №281. Відповідно до вказаних нормативних документів, кошторисна вартість об'єкта будівництва, що визначається у складі інвесторської кошторисної документації, використовується для планування капітальних вкладень, фінансування будівництва, проведення процедури закупівлі.

Тобто, в майбутньому, при визначенні вартості будівництва на стадії визначення виконавця робіт та проведення взаєморозрахунків, розроблена проектно-кошторисна документація не відповідатиме реальному стану справ та потребуватиме перерахунку у поточні ціни, тобто потребуватиме коригування та перезатвердження, а відповідно й виділення додаткових коштів.

Отже проведення витрат коштів на розробку проектно-кошторисної документації без фактичного виконання робіт протягом довготривалого періоду призвело до неефективного використання коштів бюджет громади на суму 1062,52тис.грн та призведе до додаткового навантаження на бюджет в частині проведення подальшого коригування проектно-кошторисної документації та збільшення вартості робіт.

Крім того встановлено, що в УЖКГ та КБ наявна проектно-кошторисна документація на об'єкти, по яким Управління визнано замовником робіт згідно рішень Гірської сільської ради, загальною вартістю 1612,02тис.грн що не обліковується по бухгалтерському обліку по рахунку 1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби», чим не дотримано вимоги пункту 1 розділу IX Методичних рекомендацій з обліку основних засобів державного сектору, затвердженого наказом Міністерства Фінансів України від 23.01.2015 №11 [17] та частини 1 статті 3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV[13].

Тобто *недоліки та неефективні управлінські рішення щодо управління майном комунальної власності, зокрема в частині не оприбуткування та не відображення в обліку Управління проектно-кошторисної документації, створюють ризик втрати відповідних активів на суму 1612,02тис.грн.*

Проектно-кошторисну документацію вартістю 1612,02тис.грн відображено в обліку Управління на рахунку 1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби» в ході проведення аудиту.

За період, що підлягає аудиту, УЖКГ та КБ здійснено видатків коштів бюджету громади на будівництво та капітальний ремонт в сумі 79966,76тис.грн. та коштів державного бюджету в сумі 11 938,89тис.грн (будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Шкільна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області).

Із загальної суми коштів, виділених на проведення ремонтно-будівельних робіт, охоплено контролем під час проведення Північним офісом ДАСУ перевірок закупівель 28392,88тис.грн (в т.ч.: будівництво школи 27117,61тис.грн - 96% від загальної суми фінансування за період аудиту, капітальний ремонт благоустрій ДНЗ Берізка - 1275,27тис.грн).

З метою аналізу виконання Управлінням повноважень контролю у сфері капітального будівництва в ході аудиту проведено вибіркові контрольні обміри (огляди) виконаних робіт з будівництва та капітальних ремонтів.

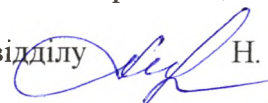
По об'єктам: «Благоустрій території ДНЗ «Берізка» по вул. Тургенева, 5 в с. Гора Бориспільського району Київської області» по договору №176/11/21 від 10.11.2021 (акти виконаних робіт за грудень 2021 – липень 2023 на суму 5249,31тис.грн) та «Благоустрій території ДНЗ «Берізка» по вул. Тургенева, 5 в с. Гора Бориспільського району Київської області. Коригування» по договору № 115/05/23 від 11.05.2023 (акт виконаних робіт за червень 2023 на суму 617,56тис.грн) проведеним контрольним обміром розбіжностей та недоліків не встановлено.

Проведеним оглядом виконаних робіт по об'єкту «Будівництво пожежного посту модульно-контейнерного типу по вул.Центральна буд.17А у с.Гора Бориспільського району Київської області» по договору від 05.11.2021 №174/11/21 (акт виконаних робіт за лютий 2022 року на суму 4308,18тис.грн) розбіжностей та недоліків не встановлено.

За результатами проведених обмірів (огляду) встановлено завищення обсягів виконаних робіт підрядником ТОВ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів»:

- по об'єкту «Будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Шкільна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області» по договору від 25.05.2021 №25-05-2021 (акт виконаних робіт за червень 2022 року на суму 1086,9тис.грн) встановлено завищення обсягів виконаних робіт із установаження та розбирання зовнішніх інвентарних риштувань трубчастих в кількості 120м.кв на суму 11,4тис.гривень;

Заступник начальника відділу

Н. Некрасова

- по об'єкту «Капітальний ремонт ДНЗ «Берізка» по вул.Тургенєва, 5 в с.Гора Бориспільського району Київської області» по договору №03/04 від 03.04.2020 (акти виконаних робіт за травень 2021-лютий 2022р.р. на загальну суму 11160,42тис.грн) встановлено завищення обсягів виконаних робіт із встановлення віконних блоків, дверних блоків, улаштування каркасів однорівневих підвісних стель, улаштування підшивки горизонтальних поверхонь підвісних стель, шпаклювання, обклеювання шпалерами тисненими стін, шпаклювання стін мінеральною шпаклівкою) *на загальну суму 96,49тис.гривень;*

- по об'єкту «Капітальний ремонт ДНЗ «Берізка» по вул.Тургенєва, 5 в с.Гора Бориспільського району Київської області. Коригування» по договору 87/07/21 від 26.07.2021 (акти виконаних робіт за серпень 2021 – квітень 2023р.р. на загальну суму 5833,96тис.грн) встановлено завищення обсягів виконаних робіт з установаження дверних блоків алюмінієвих, улаштування покриттів східців керамічною плиткою, встановлення унітазів та умивальників керамічних) *на загальну суму 24,87тис.гривень.*

Контрольним обміром виконаних підрядником ТОВ «Тімбудсервіс» робіт по об'єкту «Капітальний ремонт укриття в підвальному приміщенні Ревненського ЗДО «Барвінок» по вул.Квартальна, 25с.Ревне Бориспільського району Київської області» по договору №135/11/22 від 01.12.2022 та перевіркою актів виконаних робіт за грудень 2022 – червень 2023р.р. на загальну суму 4606,3тис.грн встановлено завищення вартості виконаних робіт з перевезення ґрунту, експлуатації машин і механізмів *на суму 36,03тис.гривень.*

Отже, загальна сума завищення обсягів та вартості виконаних робіт з будівництва та капітальних ремонтів по наведеним вище актам виконаних робіт, яку сплачено підрядникам, складає 168,79тис.гривень, що призвело до втрат бюджету на відповідну суму, чим не дотримано пункти 6.2, 6.3 Настанови з визначення вартості будівництва, затверджені Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01 листопада 2021 року №281 [18].

Під час проведення аудиту виявлені завищення обсягів та вартості виконаних робіт усунуто в повному обсязі шляхом:

- коригування ТОВ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» обсягів робіт по договору від 25.05.2021 №25-05-2021 на суму 11,4тис.грн; по договору 87/07/21 від 26.07.2021 на суму 24,87тис.грн та перерахування коштів в сумі 96,49тис.грн на рахунок УЖКГ та КБ по договору №03/04 від 03.04.2020;

- коригування ТОВ «Тімбудсервіс» вартості виконаних робіт по договору №135/11/22 від 01.12.2022 на суму 36,03тис.грн.

Щодо будівництва середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул.Шкільна, 3 в с.Гора:

На підставі розпорядження Бориспільської районної державної адміністрації Київської області від 06.01.2021 року № 02 «Про передачу прав замовника робіт по об'єкту «Будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Шкільна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області» прийнято рішення Гірської сільської ради від 21.01.2021 № 170-6-VIII «Про прийняття права замовника робіт по об'єкту «Будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Шкільна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області», прийнято права замовника робіт по об'єкту та визнано УЖКГ та КБ замовником робіт по об'єкту. Проектно-кошторисна документація по об'єкту передана попереднім замовником Управлінню та фактично перебуває в розпорядженні Управління.

Згідно експертному звіту ДП «УКРДЕРЖБУДЕКСПЕРТИЗА» від 17.12.2020 року №20-0518-20 загальна кошторисна вартість будівництва в поточних цінах на 11.12.2020 складає 194 067 184,00грн.

З метою укладання договору на виконання робіт по об'єкту «Будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул.Шкільна, 3 в с.Гора Бориспільського району Київської області» Управлінням проведено процедуру відкритих торгів, інформація про яку розміщена в системі Prozorro за ID: UA-2021-03-19-004856-a.

Державною аудиторською службою проведено моніторинг вказаної закупівлі (висновок від 22 квітня 2021 року UA-M-2021-04-08-000069) та виявлено порушення вимог абзацу другого пункту 1 частини першої статті 31 Закону - не відхилення Замовником тендерної пропозиції учасника ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів», як такої, що не відповідає кваліфікаційному критерію, установленому статтею 16 Закону та оприлюднення повідомлення про намір укласти договір та зобов'язано Замовника здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень у встановленому законом порядку, зокрема шляхом скасування рішення про визначення переможця процедури закупівлі.

На виконання рішення за результатами моніторингу (UA-M-2021-04-08-000069) Протоколом без номеру від 28.04.2021 уповноваженої особи – Нерубайської І.М було скасовано рішення від 12.04.2021 року № б/н про визначення ПрАТ «БОРИСПІЛЬСЬКИЙ КОМБІНАТ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ» переможцем із ціновою пропозицією 128 263 249,37 грн з ПДВ.

Державною аудиторською службою вдруге проведено моніторинг (висновок від 21 липня 2021 року UA-M-2021-06-25-000049), яким-установлено, перевищення Замовником строку розгляду тендерної пропозиції ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів», чим порушено частину 10 статті 29 Закону. Крім того, Замовником оприлюднено повідомлення з вимогою про усунення невідповідностей в інформації та документах учасника ПрАТ

«Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» (які відображено у висновку про результати моніторингу від 22 квітня 2021 року UA-M-2021-04-08-000069) з порушенням строку, встановленого частиною шістнадцятою статті 29 Закону .

За результатами проведеної процедури УЖКГ та КБ з переможцем торгів - ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» укладено договір підряду від 25.05.2021 №25-05-2021 на суму 128263249,37гривень з ПДВ. Договірна ціна є динамічною. Термін завершення виконання робіт по об'єкту – не пізніше ніж 31.12.2022.

Додатком 1 «Договірна ціна на будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Центральна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області. Коригування, що здійснюється в 2021 - 2022 роках» до договору від 25.05.2021 №25-05-2021 передбачено в тому числі кошти на покриття ризиків всіх учасників будівництва в сумі 1707096,21грн.

Пунктом 5.31 Настанови з визначення вартості будівництва, затвердженої Наказом Міністерства розвитку громад та територій України 01 листопада 2021 року № 281 (далі – Настанова №281), визначено «у ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) враховуються кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються, розмір яких залежить від сукупності цілого ряду факторів. Зазначені кошти враховуються у розмірі, визначеному на підставі обґрунтовувальних розрахунків підрядника, виходячи з перелічених факторів. При цьому: б) за динамічної договірної ціни - не враховується».

Станом на 31.07.2023 використано коштів на будівництво школи 28 204 514,30 гривень, з них: кошти громади 16 265 620,30грн, кошти державного бюджету в сумі 11 938 894,00гривень. Будівельні роботи проводились в основному в 2021 році (виконано робіт на суму 27 117 615,00грн). На кінець 2021 року недофінансування становило 101 145 634,37гривень. В 2022 виконано робіт на суму 1 086 899,30 (червень 2022року) - бюджет громади.

До актів виконаних робіт ф.КБ-2в за вересень-грудень 2021, червень 2022 року кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, не включено.

Додатковою угодою №4 від 17.01.2022 внесено зміни до договору та визначено термін завершення виконання робіт по об'єкту – не пізніше ніж 31.12.2023. Додатковою угодою №7 від 23.03.2023 внесено зміни в частині продовження терміну виконання робіт до 31.12.2024 та викладено, в тому числі, в новій редакції Додаток 1 до договору «Договірна ціна на будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів на 24 класи (600 учнів) по вул. Центральна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області. Коригування, що здійснюється в 2021 - 2024 роках».

Однак, при внесенні змін до договору підряду, в тому числі – до Договірної ціни не враховано вимоги діючої Настанови №281[18], сума коштів на покриття ризиків всіх учасників будівництва залишалась не змінною та складає 1707096,21грн.

Отже, не використання УЖХ та КБ можливості внесення змін до договору з метою приведення його у відповідність до Настанови №281 в частині зменшення договірної ціни на суму коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, створює ризик завищення в подальшому вартості виконаних будівельних робіт в сумі 1707,1тис.гривень.

Станом на теперішній час будівельні роботи не проводяться з причини необхідності коригування проектно-кошторисної документації (з усної інформації начальника Управління).

Довідково: Північним офісом Дежаудитслужби проведено перевірку закупівлі за ID UA-2021-03-19-004856-а (акт перевірки від 18.11.2022 №11-30/316). Перевіркою охоплено акти виконаних робіт за липень-грудень 2021 року на суму 27117615грн та встановлено завищення фактично виконаних робіт з силового електрообладнання на суму 160554,10грн з ПДВ. В ході перевірки виявлене порушення усунуто в повному обсязі шляхом коригування обсягів та вартості робіт, що відображено в акті перевірки та довідці КБ-з за листопад 2022року.

Дослідженням витрат коштів бюджету на капітальне будівництво та ремонт також встановлено, що Управлінням не забезпечено виконання повного комплексу робіт, що передбачені проектно-кошторисною документацією, експертними висновками та договорами підряду через необхідність подальшого коригування видів та обсягів робіт за наступними об'єктами, вартість яких обліковується в складі незакінчених об'єктів капітального будівництва на рахунку 1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби» Управління:

Будівництво середньої загальноосвітньої школи I-III ступеня на 24 класи (600 учнів) по вул. Центральна, 3 в с. Гора Бориспільського району Київської області. Коригування. Договір №25-05-2021 від 25.05.2021 на суму 128263,25тис.грн. Виконано робіт за договором в 2021-2022роках на суму 28 204,51тис.грн (з них: кошти громади 16 265, 62тис.грн, кошти державного бюджету в сумі 11 938,89тис.грн), в 2023 році роботи не виконувались;

Будівництво пожежного посту модульноконтейнерного типу на вул. Центральна, буд. 17 А у с. Гора, Бориспільського району, Київської області. Договір №174/11/21 від 05.11.2021 на суму 11586,14тис.грн. Виконано будівельних робіт за договором в 2022році на суму 4308,18тис.гривень. Договір розірвано. Вартість робіт з коригування проекту стадії РП по об'єкту «Будівництво пожежного посту модульно-контейнерного типу на вул. Центральна, буд. 17 А у с. Гора, Бориспільського району, Київської області» в 2023 році склала 348,48тис.грн;

«Нове будівництво комплексної автоматизованої системи безпеки, відеоспостереження та аналітики «Безпечна громада» на території Гірської сільської ради, Бориспільського району». Договір № 246/12/21 від 31.12.2021 на суму 5742,00тис.грн. Виконано робіт за договором в 2022-2023р.р. на суму 4227,49тис.грн. При цьому укладено договір № 94/06/22 від 23.06.2022 за вказаним об'єктом «Нове будівництво комплексної автоматизованої системи безпеки, відеоспостереження та аналітики «Безпечна громада» на території Гірської сільської ради, Бориспільського району» (коригування) у зв'язку із

виникненням потреби в додаткових роботах за робочим проектом на суму 2457,64тис.грн. Виконано робіт за вказаним договором на суму 763,49тис.грн.

Згідно пояснень начальника Управління Жили В.О.: «Будівництво даних об'єктів не завершено через недостатній обсяг фінансування, в т.ч. з державного бюджету, а коштами лише місцевого бюджету не можливо забезпечити повне фінансування об'єктів протягом одного-двох бюджетних періодів».

Отже, Гірською сільською радою від самого початку не передбачено достатнє фінансування вказаного договору, що призвело до тривалого будівництва об'єкта та недосягнення заходів програми капітального будівництва в частині покращення інфраструктури громади.

Значні обсяги незавершених капітальних інвестицій є негативним фактором, який впливає на ефективність використання активів та не досягнення мети щодо використання вказаних об'єктів за призначенням для потреб територіальної громади, що призвело до неефективного використання коштів бюджету громади в сумі 20474,56тис.грн та коштів державного бюджету в сумі 16265,62тис.гривень, а необхідність внесення змін (коригування) до проектно-кошторисної документації на вказані об'єкти будівництва спричинила додаткове навантаження на місцевий бюджет на суму 348,48тис.грн та спричинить такі витрати в майбутньому.

Крім того, дослідження витрат на капітальне будівництво та ремонт, повноти відображення їх в обліку Управління показало, що станом на 31.07.2023 року не було забезпечено виконання повного обсягу робіт за договором з ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» №87/07/21 від 26.07.2021 за об'єктом «Капітальний ремонт ДНЗ «Берізка» по вул. Тургенева, 5 в с. Гора Бориспільського району Київської області (коригування)».

За даними бухгалтерського обліку УЖКГ та КБ виконано та прийнято робіт за вказаним договором та відображено взаєморозрахунки з підрядником ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» на загальну суму 5899,65тис.гривень.

Однак, сертифікатом №ІУ122231009649 від 12.10.2023, виданим Державною інспекцією архітектури та містобудування України, засвідчено відповідність закінченого будівництвом об'єкта Капітальний ремонт ДНЗ «Берізка» по вул. Тургенєва, 5 в с. Гора Бориспільського району Київської області проектній документації та підтверджено його готовність до експлуатації. Даний сертифікат виданий на підставі акта готовності об'єкта до експлуатації від 09.10.2023.

Тобто станом на дату отримання сертифікату відповідності закінченого будівництвом об'єкта в обліку Управління відображено взаєморозрахунки з підрядником ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» за договором №87/07/21 від 26.07.2021 в загальній сумі 5899,65тис.грн, дебіторська заборгованість по розрахункам з вказаним контрагентом відсутня.

Фактично ж на дату складання акта готовності об'єкта до експлуатації та отримання сертифікату відповідності по об'єкту «Капітальний ремонт ДНЗ

«Берізка» по вул. Тургенєва, 5 в с. Гора Бориспільського району Київської області» згідно Довідки про вартість виконаних будівельних робіт без дати виконано робіт на загальну суму 6299,84тис.гривень.

Тобто роботи та зобов'язання по договору №87/07/21 від 26.07.2021, підтвержені підписаними Замовником, Підрядником та інженером технічного нагляду актів виконаних робіт ф.КБ-2в без дати, а отже і дебіторська заборгованість на суму 400,19тис.грн в обліку Управління не відображені.

Згідно пояснень начальника Управління Жили В.О.: «Відповідно до умов п. 4.1.7. договору кінцеві розрахунки здійснюються після виконання і приймання всіх передбачених договором робіт та видачі сертифіката готовності. Передача виконаних робіт по об'єкту Генпідрядником та їх приймання Замовником оформлюється Актом приймання виконаних робіт та Довідкою про вартість виконаних робіт (форма № КБ-2В, № КБ-3) з обов'язковим попереднім оформленням виконавчої технічної документації, актів на приховані роботи, виконавчих схем тощо. Зобов'язання сторін за договором підряду не обмежуються лише виконанням всього обсягу робіт. Не дивлячись на прийняття об'єкту в експлуатацію та видачу сертифікату готовності, підрядником не виконані всі зобов'язання за договором, але і строк виконання зобов'язань не минув».

Оскільки Державною інспекцією архітектури та містобудування України засвідчено відповідність закінченого будівництвом вказаного об'єкта проєктній документації, що свідчить про виконання робіт за об'єктом в повному обсязі, в обліку УЖКГ та КБ не відображено суму виконаних робіт, та, як наслідок, не відображено (приховано) суму дебіторської заборгованості станом на 01.11.2023 по розрахункам з ПрАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» за договором №87/07/21 від 26.07.2021 на 400,19тис.гривень.

В період 2021-2022, січень-липень 2023 Управлінням (УЖКГтаКБ) проведено видатки коштів бюджету територіальної громади за КПК «Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства» за договорами, укладеними з Комунальним підприємством «Горянин» Гірської сільської ради (далі – КП «Горянин»), на оплату послуг з поточного ремонту водопровідних та каналізаційних мереж, на загальну суму 910,12тис.гривень.

Надання послуг водопостачання та водовідведення в громаді здійснюється Комунальним підприємством «Горянин» Гірської сільської ради.

Відповідно до Статуту КП «Горянин», затвердженого рішенням Гірської сільської ради, КП є госпрозрахунковим підприємством, заснованим на володінні та користуванні рухомим та нерухомим майном, що належить до відокремленої частини комунальної власності територіальної громади. Підставою для набуття права володіння та користування майном є передача об'єктів права комунальної власності у постійне користування Підприємству на праві господарського відання.

Однак, вказані водопровідні та каналізаційні мережі знаходяться на балансі УЖКГ та КБ та не передані у постійне користування КП «Горянин» на праві господарського відання.

Слід зазначити, що поточний ремонт мереж водопостачання здійснюється виключно КП «Горянин» на підставі укладених договорів підряду. Крім оплати за проведені ремонтні роботи за укладеними договорами бюджетом надано фінансову підтримку КП «Горянин» у вигляді поточних трансфертів в сумі 3560,017тис.грн, відшкодовано різницю між розміром ціни (тарифу) на

Заступник начальника відділу

 Н. Некрасова

житлово-комунальні послуги в сумі 2343,34тис.грн та перераховано внески до статутного фонду підприємства у вигляді капітальних трансфертів в сумі 16656,23тис.гривень.

Отже, відсутність управлінських рішень щодо передачі об'єктів права комунальної власності (водопровідних та каналізаційних мереж) у постійне користування КП «Горянин» призводить до додаткового навантаження на бюджет через проведення витрат на поточне утримання водопровідних та каналізаційних мереж в сумі 910,12тис.гривень.

Згідно наданих начальником Управління Жилою В.О. пояснень:

«Відповідно до нормативних документів Гірської сільської ради, витрати на поточний та капітальний ремонт майна, що передано в господарське відання здійснює власник (балансоутримувач) майна. Передача обов'язку здійснювати поточні ремонти переданого майна призведе до збільшення тарифів на комунальні послуги та додаткове фінансове навантаження на населення. Наразі, витрати на ремонти мереж не включаються в структуру тарифів».

Не погоджуючись з аргументацією, наведеною в поясненнях, слід зазначити, що відповідно до Статуту КП «Горянин» метою діяльності Підприємства є отримання прибутку та, окрім задоволення потреб населення по наданню послуг та виконанню робіт, є також задоволення потреб сільськогосподарських підприємств та організацій усіх форм власності.

При цьому тариф на послуги централізованого водопостачання та водовідведення для населення, бюджетних організацій та суб'єктів господарювання встановлений на одному рівні.

Тобто перегляд та встановлення економічно обґрунтованого тарифу на послуги централізованого водопостачання та водовідведення для суб'єктів господарювання цілком дозволить КП «Горянин» здійснювати поточне утримання водопровідних та каналізаційних мереж, що зменшить навантаження на бюджет громади.

Гіпотеза 4. Запроваджена політика щодо управління підприємством комунальної власності та контролю за його фінансово-господарською діяльністю є неефективною, оскільки не забезпечує у повній мірі мету утворення - надання послуг, виконання робіт, отримання прибутку та наповнення бюджету територіальної громади, а щорічне фінансування за рахунок коштів місцевого бюджету на утримання та низький рівень контролю органу управління за їх використанням не сприяє зацікавленості підприємства в активізації основної діяльності, збільшенню доходів та економному використанню бюджетних коштів.

Одне із найважливіших завдань будь-якого органу місцевого самоврядування полягає у забезпеченні комфортного проживання мешканців громади, раціональному використанні рухомого й нерухомого майна, земельних ділянок та інших ресурсів, що перебувають у комунальній власності. Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 № 2807-IV [19] визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.

Комунальні підприємства є складовою фінансового забезпечення сталого розвитку територій, оскільки комунальна власність є економічною основою місцевого самоврядування, разом з тим, її об'єкти призначені для вирішення соціальних питань місцевого значення, задоволення житлово-комунальних, соціально-культурних, побутових та інших потреб населення відповідної території.

За умови забезпечення ефективного функціонування комунальних підприємств вони стають донорами місцевого бюджету, за рахунок фінансових ресурсів комунальних підприємств формується певна частка дохідної частини фінансових ресурсів місцевих органів влади.

Задля надання послуг по утилізації та вивезенню промислових, харчових та інших відходів, послуг водопостачання та водовідведення, послуг з прибирання та озеленення території Гірської сільської ради, послуг організації поховання померлих на кладовищах Гірської сільської ради, послуг прибирання кладовищ Гірської сільської ради створено **Комунальне підприємство «ГОРЯНИН»**. Аудиторським дослідженням встановлено, що результати діяльності комунального підприємства «ГОРЯНИН» за весь період були збитковими, виділено з бюджету кошти в сумі понад 22 млн.грн (фінансова підтримка, внески до статутного капіталу тощо)

Відповідно до частини 10 статті 78 Господарського кодексу України [10], особливості господарської діяльності комунальних унітарних підприємств визначаються відповідно до вимог, встановлених цим Кодексом щодо діяльності державних комерційних або казенних підприємств, а також інших вимог, передбачених законом.

Частиною 2 статті 75 Господарського кодексу України [10] визначено: основним плановим документом державного комерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює

видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів. Фінансовий план підлягає затвердженню органами, до сфери управління яких вони належать.

За роз'ясненнями Державної казначейської служби України (лист від 04.03.2014 №17-09/217-5150) та державної фіскальної служби України (лист від 10.08.2017 №1561/6/9999-15-03-02-15/ПК), кошти отримані суб'єктом господарювання як внески в статутний капітал, використовуються ним відповідно до затвердженого фінансового плану.

Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] визначено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування. Згідно статті 27 Закону[1] - до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку віднесено розгляд проєктів планів підприємств і організацій, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, внесення до них зауважень і пропозицій, здійснення контролю за їх виконанням.

Відповідно до Положення про УЖКГтаКБ, Управління розглядає інвестиційні програми та бізнес-плани розвитку житлово-комунальних підприємств комунальної власності, готує висновки з цих питань для сільської ради.

Проєкти фінансових планів КП «Горянин» на 2021, 2022 та 2023 роки на розгляд Управлінню не подавались, рішення щодо затвердження фінансових планів підприємству Гірською сільською радою не приймалися, що суперечить вимогам частини 10 статті 78 та частин 1, 2 статті 75 Господарського кодексу України від 16.01.2003 № 436-IV. Що в свою чергу не дозволяє комунальному підприємству та органу місцевого самоврядування оцінити реальну потребу в коштах з метою забезпечення його ефективного функціонування та розвитку, визначити джерела їх отримання, врахувати ризики й несприятливу ситуацію на ринку, реально оцінити поточний стан справ тощо.

Однак, на виконання рішень Гірської сільської ради Управлінням перераховано кошти з бюджету громади за КПК 1517670 «Внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання» на поповнення статутного капіталу Комунального підприємства «Горянин» в загальній сумі 16656,23тис.гривень, в тому числі: в 2021 році в сумі 1200,00тис.грн, в 2022 році в сумі 15176,23тис.грн та в 2023 році в сумі 280,0тис.гривень.

Слід зазначити, що п. 8.5 Статуту підприємства, затвердженого рішеннями сільської ради, визначено, що «Підприємство використовує фінансові ресурси, які є в його розпорядженні, на власний розсуд без обмежень, незалежно від джерел їх утворення». До того ж під час прийняття та затвердження рішень сільської ради про поповнення статутного фонду КП «Горянин» визначено

напряму використання бюджетних коштів - 3210 без зазначення конкретних цілей використання.

Отже, надання органом місцевого самоврядування коштів на поповнення статутного капіталу КП «Горянин» при відсутності затверджених фінансових планів на відповідні роки, не дозволяє Засновнику (Гірській сільській раді) та головному розпоряднику (УЖКГтаКБ) забезпечити належний фінансовий контроль за їх використанням, та фактично призводить до відволікання коштів місцевого бюджету та ставить під сумнів ефективність їх використання, що склало в загальній сумі 16656,23 тис. грн.

Рішеннями Гірської сільської ради від 20 березня 2021 року № 293-10-VIII та № 294-10-VIII затверджені Положення про функціонування та утримання кладовищ на території Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області та Положення про ритуальну службу на території Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області. Відповідно до Рішень, функціонування та утримання кладовищ сіл Гора, Мартусівка, Ревне, Затишне в межах своїх повноважень забезпечує Гірська сільська рада, її Виконавчий комітет та комунальне підприємство «ГОРЯНИН», в якому створено спеціальний структурний підрозділ – Ритуальна служба на території Гірської сільської ради.

Основним завданням Ритуальної служби є здійснення організації поховання померлих. Згідно з штатним розписом на Підприємстві працює завідувач та два прибиральники кладовища, які отримують заробітну плату згідно посадовим окладам за рахунок коштів підприємства.

Оскільки території кладовищ є власністю Територіальної громади, КП «ГОРЯНИН» надає послуги з прибирання та вивезення сміття за укладеними з Гірською сільською радою договорами відповідно до узгоджених кошторисів. Отримано від сільської ради підприємством за надані послуги 2018,91 тис. грн (2021р – 867,83 тис. грн, 2022р – 770,79 тис. грн, 7 місяців 2023 р – 380,29 тис. грн).

На момент проведення аудиту проводиться підготовча робота з передачі кладовищ на баланс КП «ГОРЯНИН», наслідком чого буде відсутність необхідності оформлення договірних відносин між Гірською сільською радою та КП «ГОРЯНИН» на проведення прибирання території кладовищ.

Через неефективні рішення - не проведення передачі сільською радою територій кладовищ Підприємству одночасно з утворенням Ритуальної служби в КП «ГОРЯНИН» призвели до непродуктивних витрат сільської ради на послуги з прибирання кладовищ за період 2021-2023 в сумі 2 018,91 тис. гривень.

За відсутності ефективного управлінського менеджменту та поряд із відсутністю належного контролю зі сторони уповноваженого власника підприємство перетворюється у споживача бюджетних ресурсів.

На балансі КП «ГОРЯНИН» в селі Гора знаходяться три житлові об'єкти – Гуртожитки (передані на баланс Рішенням Гірської сільської ради від

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

06.03.2012 №422-20-VI). Комунальним підприємством укладено договори з ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія» про постачання електричної енергії споживачу, на підставі яких КП «ГОРЯНИН» сплачує вартість спожитої електроенергії по двом Гуртожиткам за адресою: с. Гора, вулиця Центральна, будинки 16 та 20 (лічильники електропостачання встановлені в цілому на будівлю).

Аудитом встановлено, що КП «ГОРЯНИН» здійснює нарахування та надає мешканцям рахунки на компенсацію за використану ними електроенергію за показниками лічильників, встановлених в квартирах Гуртожитків. При цьому договори на постачання електричної енергії з мешканцями гуртожитків не укладались, а встановлені в квартирах мешканців лічильники електроенергії не зареєстровані у постачальника електричної енергії, а лише опломбовані КП «ГОРЯНИН». Сума показників лічильників в квартирах дорівнює показникам лічильників на будинках (витрати на електроенергію в місцях загального використання відсутні).

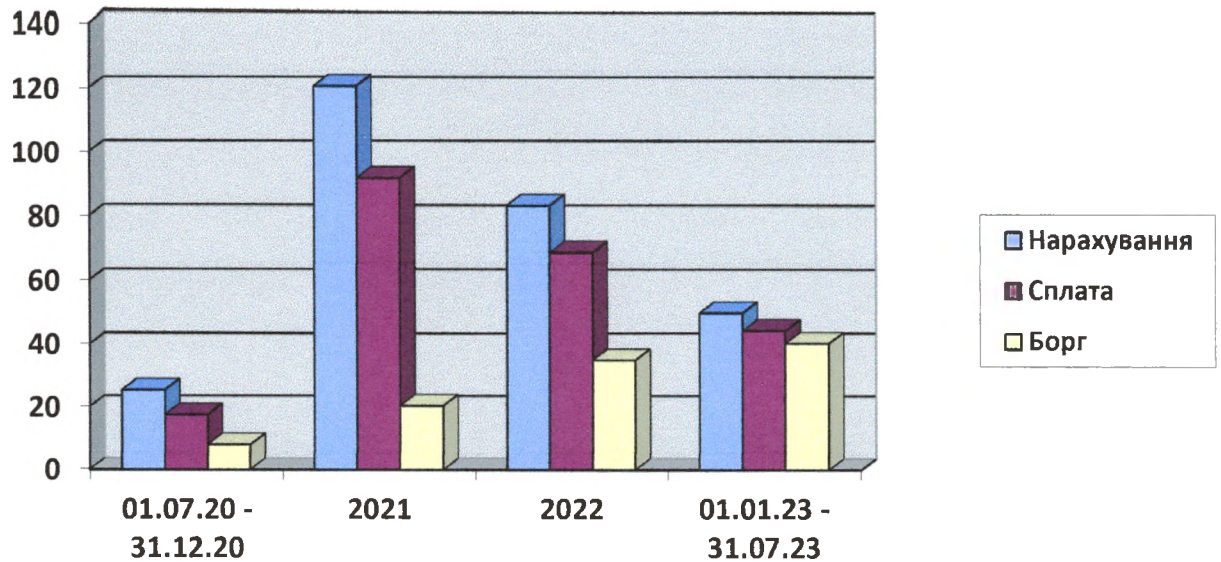
Через несвоєчасну та не в повному обсязі сплату за поставлену електроенергію мешканцями двох Гуртожитків постійно зростає заборгованість перед КП «ГОРЯНИН». Так, за даними бухгалтерського обліку підприємства:

Таблиця 3

Період	Борг на початок періоду, грн.	Нараховано, грн.	Сплачено, грн.	Борг на кінець періоду, грн.
01.07.2020 – 31.12.2020	0,00	25 379,90	17 387,00	7 992,90
2021 рік	7 992,90	120 598,26	91 807,64	20 291,36
2022 рік	20 291,36	83 299,20	68 810,76	34 779,80
01.01.2023 – 31.07.2023	34 779,80	49 734,72	44 314,72	40 199,80
ВСЬОГО:		279 012,08	222 320,12	

Середнє споживання електроенергії вказаних двох Гуртожитках в досліджуваному періоді склало 4548 кВт/міс. З урахуванням поточного тарифу на електроенергію 2,64 грн/кВт та середньомісячну витрату електроенергії Гуртожитками, через відсутність укладених договорів та будь-яких правових підстав щодо стягнення з мешканців плати за спожиту ними електроенергію, ризик зайвих витрат (покриття витрат фізичних осіб) складає в середньому понад 140 тис.грн. щороку (4548кВт * 2,64грн. * 12 міс.).

Діаграма 13

Через відсутність укладених договорів на постачання електроенергії між КП «ГОРЯНИН» та мешканцями Гуртожитків претензійно-позовна робота за період, що підлягає аудиту, по заборгованості не проводилась.

Отже, як наслідок, не проведення розподілу загальнобудинкового обліку електроенергії в Гуртожитках та не переведення мешканців до прямих розрахунків з енергопостачальною організацією призвело до надання послуг із забезпечення електричної енергії мешканців даних будинків без укладання Договорів про надання послуг з постачання електричної енергії, відсутності правових підстав щодо стягнення з мешканців плати за спожиту ними електроенергію, що в свою чергу призвело до непродуктивних витрат в сумі 40,20 тис.грн. та в майбутніх періодах може призвести до зайвих витрат (покриття витрат фізичних осіб) в середньому понад 140 тис.грн. щороку, що має наслідком збільшення сільською радою розміру фінансової підтримки. При цьому за період аудиту сільською радою надано підприємству бюджетних коштів на забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги (КТПКВК МБ 1516020) в сумі 2660,17тис.грн (2021р – 300,00тис.грн, 2022р - 1686,93тис.грн, 2023р – 673,24тис.грн).

Рішеннями Гірської сільської ради КП «ГОРЯНИН» визначено виконавцем послуг із збирання та вивезення побутових відходів на території Гірської сільської територіальної громади та затверджено на послуги з поводження з твердими побутовими відходами для населення 15,50 грн, з 05.05.2023 30,79 гривень. КП «ГОРЯНИН» укладено договори з індивідуальними споживачами та проводило нарахування за послугу з вивезення побутових відходів не з розрахунку кількості зареєстрованих мешканців, а відповідно до кількості осіб за інформацією, наданою абонентами (письмова заява - приєднання Споживача); нараховано за послуги з 16.02.2023 по 31.07.2023р 645,61тис.грн.

За умовами публічного індивідуального договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами, який розміщено на офіційному сайті КП «ГОРЯНИН» (<https://kpgora.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/public.pdf>), послуга адресована фізичним особам що проживають (zareєстровані) і/або є власниками (співвласниками, користувачами) нерухомого майна на території Гірській сільській ради.

За наданими в ході аудиту Гірською сільською радою відомостями про zareєстрованих осіб в населених пунктах громади (крім населення житлових комплексів «Кантрі Хаус», «Кантрі ТаунХаус» та «Зелений масток», які отримують послугу з вивезення побутових відходів від інших постачальників), за відповідний період повинно бути нараховано за послугу в сумі 755,43 тис.грн.

Отже, прийняття неефективних управлінських рішень в частині неврахування умов публічного індивідуального договору про надання послуг з поводженням з побутовими відходами стосовно встановлення кількості споживачів призвело до недонарахування в період з 16.02.2023 по 31.07.2023 плати за послуги з вивезення побутових відходів та упущених вигод КП «ГОРЯНИН» розрахунково в сумі 109,81 тис.грн. При цьому з бюджету виділено у 2023р на забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги (КТПКВК МБ 1516020) 673,24 тис.грн.

Таким чином, за відсутності ефективного управлінського менеджменту та поряд із відсутністю належного контролю зі сторони уповноваженого власника бюджетом проведено непродуктивні видатки на фінансову підтримку підприємства в сумі 150,01 тис.грн, та в майбутніх періодах може призвести до непродуктивних видатків в середньому понад 140 тис.грн. щороку.

Аналіз стану внутрішнього контролю засвідчив відсутність відповідного підрозділу або уповноваженої особи на здійснення внутрішнього контролю в громаді. Внутрішній контроль в громаді здійснюється згідно із затвердженими посадовими інструкціями, керівниками за відповідними напрямками.

У Гірській сільській раді здійснюються заходи та контрольні процедури, які свідчать про наявність опосередкованого контролю за управлінням ризиками, а саме: визначено розподіл повноважень між головою сільської ради та його заступниками, керівниками нижчого рівня та працівниками; наявний контроль за доступом до матеріальних та нематеріальних ресурсів, облікових даних (визначено матеріально-відповідальних осіб, осіб, які мають доступ до облікових даних, та порядок доступу до даних, зокрема із застосуванням систем захисту тощо); порівняння облікових даних з фактичними (проводяться щорічні інвентаризації, визначено відповідальних осіб за збереження і використання матеріальних ресурсів).

Заступник начальника відділу Н. Некрасова

При цьому, аудиторами встановлено, що систематичний контроль за роботою кожного працівника шляхом здійснення перевірок з боку керівництва щодо стану виконання завдань і функцій не здійснюється (задокументовані результати таких перевірок у ході аудиту не надані).

Наслідком відсутності дієвої системи внутрішнього контролю стали недоліки виявлені під час проведення аудиту та висвітлені у розділі «Результати аудиту» аудиторського звіту.

Розділ III. Висновки аудиту

За результатами проведених досліджень аудиторською групою зроблені висновки щодо факторів ризику, які впливають та/або можуть вплинути фінансову спроможність місцевого бюджету, використання ресурсів громади та забезпечення мешканців доступом до отримання якісних послуг:

Дослідження повноти надходжень до бюджету засвідчило недостатні та несвоєчасні дії відповідальних виконавців, які призвели або можуть впливати на дохідну частину бюджету, а саме:

✓ Негативний вплив на дохідну частину та втрат бюджету має недієвий контроль та недостатнє використання можливостей передбачених законодавством в частині:

- вжиття заходів щодо стягнення/зменшення заборгованості з податкових надходжень в сумі 2 610,28тис.грн;
- управління земельними ділянками:

- *відсутність належним чином оформлених правовстановлюючих документів та не проведення оцінки земель комунальної власності територіальної громади створює передумови і ризики щодо можливого невідповідного та незаконного поводження із земельними ділянками, маніпуляцій щодо їх вилучення іншими землекористувачами, самозахоплення і може призвести до втрат активів і надходжень складає щонайменше 49182,12тис.гривень;*

- *використання земельних ділянок, що знаходиться в оперативному управлінні комунальних установ, без правовстановлюючих документів площею 25,8703 гектарів;*

- *неефективні управлінські дії в частині не визначення в рішеннях сільської ради термінів укладання договорів оренди землі, зволікання з укладанням договорів оренди земельних ділянок, та, відповідно, не проведення державної реєстрації права оренди призвели до втрачання можливості отримання ТГ доходів від надання в оренду земель через зволікання з укладанням договорів оренди земельних ділянок на суму щонайменше 98,54тис.гривень;*

- *застосування Гірською сільською радою ставок орендної плати в розмірі, нижчому за максимально можливий, за договорами оренди земельних ділянок призвело до втрати можливості отримання бюджетом територіальної громади додаткових надходжень щонайменше (розрахунково) на суму 30391,37тис.гривень;*

- *відсутність контролю за виконанням рішення сільської ради призвело до втрат бюджету в сумі 322,0тис.грн - недоотримано надходжень втрат сільськогосподарського виробництва.*

✓ Недоліки при розробленні та виконанні цільових та бюджетних програм в частині визначення результативних показників призвели до неефективного та/або непродуктивного використання бюджетних коштів, втрати активів громади

- відділом соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області не здійснювались видатки із спеціального фонду, що пов'язані із наданням соціальних послуг на утримання в стаціонарному відділенні відповідно затвердженого Рішенням Гірської сільської ради Розрахунку вартості утримання на одного підопічного, чим здійснено покриття витрат спеціального фонду коштами загального фонду за 2022 рік в загальній сумі 1913,71 тис. грн, та нанесено збитки місцевому бюджету;

- наявність недоліків в організації, відсутності механізму співробітництва територіальних громад щодо перевезення та харчування учнів Вороньківської громади в частині укладення Договорів про співробітництво, не проведення відшкодування витрат на перевезення та харчування учнів, зареєстрованих в інших громадах призвело до додаткового навантаження на бюджет Гірської громади у 2021-2023 роках в сумі 875,48 тис. гривень;

- відсутність визначених законодавством механізмів використання продуктів на харчування Добровольчого формування територіальної громади, дітей та громадян, які переховувалися в укриттях під час бойових дій в межах виконання освітньої бюджетної програми місцевого бюджету можуть свідчити про зайве навантаження на бюджет громади в сумі 184,15 тис. грн;

- місцеві програми «Програма забезпечення проведення загально сільських культурно-масових заходів до державних, релігійних і місцевих свят на території Гірської сільської ради на 2021-2025 роки», «Інші заходи культури» та «Спорт» не дозволяють визначити очікуваний результат, який повинен бути досягнуто під час їхнього виконання.

✓ Фінансова незабезпеченість проєктів ремонтно-будівельних робіт, відсутність контролю за розробленням проєктно-кошторисної документації, порушення допущені підрядними організаціями, призвели до:

- відволікання коштів місцевого бюджету на виготовлення проєктно-кошторисної документації без фактичного виконання робіт протягом довготривалого періоду призвело до неефективного використання коштів бюджет громади на суму 1062,52 тис. грн;

- ризика втрати активів на суму 1612,02 тис. грн через неефективні управлінські рішення щодо управління майном комунальної власності в частині не оприбуткування та не відображення в обліку проєктно-кошторисної документації;

- втрат бюджету в сумі 168,79 тис. грн внаслідок оплати підрядникам завищених обсягів та вартості виконаних робіт з будівництва та капітальних ремонтів;

- ризику завищення в подальшому вартості виконаних будівельних робіт в сумі 1707,1 тис. грн через не використання УЖХ та КБ можливості внесення змін договору з метою приведення його у відповідність до Настанови №281 в частині зменшення договірної ціни на суму коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт;

- неефективного використання коштів бюджету громади в сумі 20474,56тис.грн та коштів державного бюджету в сумі 16265,62тис.грн, через значні обсяги незавершених капітальних інвестицій та не досягнення мети щодо використання об'єктів будівництва за призначенням для потреб територіальної громади;

- додаткового навантаження на місцевий бюджет на суму 348,48тис.грн через необхідність внесення змін (коригування) до проектно-кошторисної документації по об'єкту «Будівництво пожежного посту модульно-контейнерного типу на вул. Центральна, буд. 17 А у с. Гора, Бориспільського району, Київської області» та спричинить такі витрати в майбутньому.

✓ Відсутність управлінських рішень щодо передачі об'єктів права комунальної власності (водопровідних та каналізаційних мереж) у постійне користування КП «Горянин» призвело до додаткового навантаження на бюджет громади через проведення витрат на поточне утримання водопровідних та каналізаційних мереж в сумі 910,12тис.гривень.

✓ Неєфективне управління комунальним підприємством «Горянин» сільської ради спотворює принцип державної політики у сфері ЖКГ, в частині забезпечення його самофінансування, впливає на можливість надання якісних послуг мешканцям громади та призвело до:

- надання органом місцевого самоврядування коштів на поповнення статутного капіталу КП «Горянин» в сумі 16656,23тис.грн при відсутності затверджених фінансових планів на відповідні роки, що не дозволяє Засновнику (Гірській сільській раді) та головному розпоряднику (УЖКГ та КБ) забезпечити належний фінансовий контроль за їх використанням;

- непродуктивних витрат сільської ради на послуги з прибирання кладовищ за період 2021-2023 в сумі 2 018,91тис.грн через не проведення передачі сільською радою територій кладовищ до КП «Горянин» одночасно з утворенням Ритуальної служби в складі підприємства;

- непродуктивних видатків бюджету на фінансову підтримку підприємства в сумі 150,01тис.грн та в майбутніх періодах може призвести до непродуктивних видатків в середньому понад 140 тис.грн. щороку.

Розділ IV. Пропозиції та рекомендації

За результатами проведених досліджень аудиторською групою надані рекомендації, впровадження яких має на меті покращення фінансової спроможності бюджету громади, щодо наповнення місцевого бюджету, запобігання його додаткових витрат, підвищення ефективності використання бюджетних коштів та майна, налагодження системи внутрішнього контролю:

1. З метою збільшення доходної частини місцевого бюджету вжити заходи для забезпечення повноти надходжень до бюджету Гірської громади в частині погашення заборгованості із земельного податку, орендної плати за землю та податку на нерухоме майно, сприяти недопущенню утворення недоїмки та заборгованостей до бюджету.

2. Забезпечити, у відповідності до Земельного кодексу, Закону України «Про землеустрій» проведення інвентаризації земель громади.

3. З метою уникнення в подальшому передумов і ризиків щодо можливого невідповідального та незаконного поводження із земельними ділянками, маніпуляцій щодо їх вилучення іншими землекористувачами або самозахоплення здійснити дії щодо впорядкування земельних відносин провести реєстрацію речових прав на земельні ділянки, що знаходиться в оперативному управлінні комунальних установ без правостановлюючих документів площею 25,8703 гектарів.

4. Вжити вичерпних заходів та активізувати роботу по укладанню договорів оренди землі і проведення державної реєстрації права оренди по трьох земельних ділянках (з ТОВ «Баланс», громадянами Петрашенко В.К. та Руденьким І.В.).

5. З метою отримання додаткових надходжень до місцевого бюджету під час укладання/поновлення договорів оренди земельних ділянок забезпечити визначення підстав внесення до них змін, зокрема в частині зміни ставок орендної плати, встановлення в договорах оренди землі максимально можливих розмірів ставок орендної плати за користування земельними ділянками та використання можливостей внесення відповідних змін до діючих договорів.

6. З метою максимального надходження плати за оренду землі забезпечити встановлення рішеннями про надання в оренду земельних ділянок термін укладання орендарями договорів оренди та проведення державної реєстрації права оренди, відповідальність орендаря за не дотримання встановлених термінів.

7. Вжити заходів, в межах повноважень, визначених законодавством щодо відшкодування громадянами Сисоєвою І.О. та Сольським І. О. втрат сільськогосподарського виробництва в сумі 322,0тис.грн.

8. Укласти договір про співробітництво з Вороньківською територіальною громадою з метою подальшого відшкодування витрат, понесених Гірською територіальною громадою на перевезення та харчування в закладах освіти дітей, зареєстрованих в іншій громаді.

9. При складанні та затвердженні місцевих програм «Програма забезпечення проведення загально сільських культурно-масових заходів до

державних, релігійних і місцевих свят на території Гірської сільської ради», «Інші заходи культури» та «Спорт» проводити обґрунтування витрат, чітко визначати очікуваний результат, який має бути досягнутим під час їхнього виконання.

10. Розглянути питання внесення змін до договору від 25.05.2021 №25-05-2021 з метою приведення його у відповідність до Настанови №281 в частині зменшення договірної ціни на суму коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт.

11. З метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів та забезпечення повноцінної експлуатації об'єктів будівництва територіальної громади, здійснювати контроль за якістю одержаної проектно-кошторисної документації до моменту передачі її будівельним організаціям.

12. Розробити та затвердити власні заходи щодо економії бюджетних коштів, де передбачити наступні вимоги щодо оптимізації витрат, ефективного використання та економії коштів міського бюджету, а саме: з метою забезпечення повноцінної експлуатації об'єктів будівництва територіальної громади, при проектуванні ремонтно-будівельних робіт передбачати комплекс робіт, які б забезпечували повне та якісне виконання робіт.

13. Забезпечити виконання повного комплексу робіт, що передбачені проектно-кошторисною документацією, експертними висновками та договорами підряду по суспільно важливим об'єктам незавершеного будівництва для задоволення потреб територіальної громади.

14. З метою зменшення навантаження на бюджет громади провести передачу об'єктів права комунальної власності (водопровідних та каналізаційних мереж) у постійне користування КП «Горянин», з метою їх подальшого обслуговування та поточного утримання комунальним підприємством.

15. Розробити та затвердити порядок складання, затвердження та контролю за виконанням фінансових планів підприємств, що належать до комунальної власності громади, забезпечити належний контроль за фінансово-господарською діяльністю комунального підприємства «Горянин».

16. Забезпечити упорядкування нарахунків за надані послуги з вивезення побутових відходів; сприяти укладенню споживачами - мешканцями гуртожитків договорів на постачання електричної енергії; активізувати претензійно-позовну роботу в частині погашення заборгованості за спожиту електроенергію.

17. З метою недопущення непродуктивних витрат сільської ради провести передачу територій кладовищ на баланс КП «Горянин».

18. Для забезпечення ефективного, результативного управління бюджетними коштами на всіх стадіях бюджетного процесу, з метою організації внутрішнього контролю в сільській раді вжити заходів з розроблення та затвердження внутрішніх документів, спрямованих на забезпечення функціонування всіх елементів внутрішнього контролю.

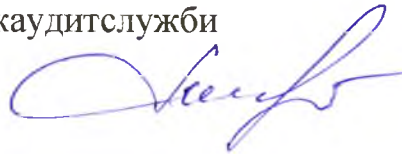
Розділ V. Джерела аудиту

1	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 №280/97-ВР
2	Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-III
3	Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996, зі змінами та доповненнями
4	Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III (із змінами)
5	Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI, зі змінами
6	Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI
7	Закону України «Про оренду землі» 06.10.1998 № 161-XIV
8	Постанова КМУ від 06.11.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету»
9	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
10	Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, зі змінами
11	Порядок інвентаризації земель, затверджений постановою КМУ від 05.06.2019 №476
12	Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 №1952-IV
13	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV
14	Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. №1279
15	Рішення сільської ради
16	Закон України «Про співробітництво територіальних громад» №1508-VII від 17.06.2014
17	Методичні рекомендації з обліку основних засобів державного сектору, затвердженого наказом Міністерства Фінансів України від 23.01.2015 №11
18	Настанова з визначення вартості будівництва, затвердженої Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01 листопада 2021 року №281
19	Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 № 2807-IV
20	Довідка збору інформації в Управлінні гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області
21	Довідка збору інформації в Відділі соціального захисту населення виконавчого комітету Гірської сільської ради Бориспільського району Київської області
22	Довідка збору інформації в Управлінні житлово-комунального господарства та капітального будівництва Гірської сільської ради

	Бориспільського району Київської області
23	Довідка збору інформації в Комунальному підприємстві «ГОРЯНИН» Гірської сільської ради
24	Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року №64/2022
25	Лист Головного управління ДПС у Київській області Державної податкової служби України від 08.09.2023 № 14272/5/10-36-13-06-9
26	Лист Головного управління Держгеокадастру у м.Києві та Київській області від 08.11.2023р № 8 -10 – 0.222-10518/2-23
27	Лист Державної казначейської служби України від 04.03.2014 №17-09/217-5150
28	Результати моніторингових закупівель Гірської громади, проведених Державною аудиторською службою
29	Лист державної фіскальної служби України від 10.08.2017№1561/6/9999-15-03-02-15/ПК
30	Договори
31	Земельний кодекс від 25.10.2001р № 2768-III
32	Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003р № 858-IV

Звіт складено на 61 (шістдесяти одному) аркуші

Заступник начальника відділу контролю
у соціальній галузі та сфері культури
управління Східного офісу Держаудитслужби
в Донецькій області

Н.НЕКРАСОВА

Заступник начальника відділу

Н. Некрасова